

Szerkesztőség: kialsóhivatal és nyomda: Bul. Reg Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Szigetnyom: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelent naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejelt több. Ezves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucarestiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 101. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1931. május hó 7

A kormány paktuma

A mai nappal rendes politikai mederbe jutott a Iorga-kormány ügye. Volt eddig egy új kormányunk, amelynek a vezérkarán, illetve a minisztereken kívül nem volt pártja az országban.

A megegyezés, amely a politikai helyzetet egyszerre tisztázta, természetesen került az ország politikai érdeklődésének a homlokterébe. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy volt egy új kormányunk, amelynek a vezérkarán, illetve a miniszterein kívül nem volt pártorganizációja az országban. A dolgok természetes rendje hozta magával, hogy a miniszterelnöknek, illetve az egyezmény mellett magát exponáló Argetoianunak szövetséget kellett kötnie az ország valamelyik rendszeresen kiépített pártjával, ha a választásokon kisebbségben maradni nem akart. Hogy érzelmi szálak vezették-e Iorgát a régi liberális párt felé, vagy valóban az uralkodó kifejezett óhajta, azt a jelen pillanatban még nem tudhatjuk, de nem is kutatjuk. Annyi azonban tény, hogy Duca pártja az egyik legiskolázottabb politikai csoportja már hosszú évtizedek óta a román parlamentnek és főleg az Ókirályságban rendelkezik jelentősebb erő-tömegek felett. Mindezen felül pedig, ami szintén komoly jelentőséggel bír, az ország pénzügyi, ipari, általában pedig közgazdasági életében nem megvetendő erőcsoportokat mondhat magáénak. Talán már Titulescunak is az volt a rejtett célja, hogy a liberálisok biztosított együttműködése útján keresse a kibontakozás lehetőségeit. A londoni követ azonban érzékeny természetű és az elébe torlóddott érdek- és személyi akadályok elvették kedvét a kormányalakítási kísérletektől. Az utórs tagadhatatlan munkáját mégis Titulescu csinálta meg Iorgának, a régi liberális párt felé.

Országunk közéletében tehát újra elkezdte a politikai váltógazdaság új korszaka. A liberálisok, akik kezéből már annyiszor kihullott az állam kormányzásának gyeplője, újra nyeregbe ülnek. Amidőn azonban ezt tudomásul vesszük, nem feledkezünk meg arról sem, hogy politikájuk eddig kevés jót nyújtott nekünk, kisebbségi magyaroknak. A választások előtti ígéretések, a választások lezajlása után, könnyen szálló és még könnyebben szétpattanó szappanbuborékoknak bizonyultak. Túrelmetlen, sovén sajtójuk kártartó üldözője a magyarság mozgalmának és mint a levegőből-kapott gyanúsítások terjesztője, a legcsodálatosabb találékonysággal gyártja szakadatlanul a legképtelenebb támadásokat a magyarság ellen. Talán Iorga kiengyelítő személye, a tudós jószándéku törekvése majd békésebb és igazságosabb atmoszférát teremt az új koalíció kormány politikájában, de ehez valóban szükség lesz az új kormányelnök energiájára, multjához való minden lekötöttségére.

Minden esetre már most itt az ideje annak, hogy felemeljük szavunkat a választások törvényessége és tisztasága mellett. Elsősorban is kisebbségi érdekből kell ezt tennünk, de ennek a jognak érvényre jutása erősíteni fogja a kormány hitelét is. Ha Iorga, vagy Argetoianu nem nyul olyan választási eszközkhöz, amelyek alkalmasak volnának arra, hogy szétrombolják a kisebbségi kérdésben eddig tett lépések erkölcsi jelentőségét, nem fogja bizonyára beleszorítani az ország nép-kisebbségi tömegeit sem a kényszerűség végleteibe.

A Magyar Párt úgy határozott, hogy önálló listával megy a választások elé. Elvárjuk Iorgától, hogy nem fogja útját állani annak, hogy annyi magyar képviselő jusson be a parlamentbe, amennyi megfelel az országban élő és dolgozó magyarság igazi számarányának.

A választások elhalasztására gondol Iorga miniszterelnök

Onálló listákkal indul a Magyar Párt az alkotmányos küzdelemben — Létrejött a végleges megegyezés Argetoianu és Duca között — Egyre többen lépnek ki az egykori kormánypártból — Stere és Averescu bombázzák a nemzeti-parasztpártot — Iorga propagandautra indul Erdély több városába

Ellentétek a miniszterelnök és az erdélyi miniszter között

A belpolitikai helyzet mára már annyira tisztázódott, hogy körülbelül látni lehet, milyen lesz a pártok erőviszonya az általános választásokon. A liberálisok tegnap megkötötték a választási egyezséget a kormánnyal és így most már nyilvánvaló: következik a harmadik liberális kormány, de reméljük, hogy az új era mégis abban különbözni fog a régiektől, hogy több igazságossággal és megértéssel kezeli a romániai magyar kisebbségi néptömegek ügyét.

A liberális-párt tegnap délután 6 órakor végrehajtó-bizottsági ülést tartott, amelyen Duca bejelentette, hogy a kormánnyal választási kartell kötöttek. Az egyezmény értelmében a listavezető személyek körül eszközle-

ndő változásokat legkésőbb péntekig kell bejelenteni. Az egyezmény hangsúlyozza, hogy nincs szó egyébbről, mint tisztán választási kartellről és a választás utáni napon mindkét párt teljes mértékben visszanyeri akciószabadságát.

A kormány lépését politikai körökben élénken kommentálják. Általános vélemény szerint a kormányt az készítette e lépésre, hogy sorsát mindenféleképpen biztosítsa, míg mások szerint a király egyenes óhaja volt, hogy a Iorga-kormány egy pártra támaszkodva vegyen részt a választásokon.

Megegyezett a kormány és a liberális-párt a mandátumok felett

Bucarestből jelentik: A liberálisok egész délelőtt folytatták tárgyalásaikat a kormánypárttal a választási kartell ügyében. Az Adeverul szerint nehézségek merültek fel a tárgyalások sima menetében amiatt, hogy amíg a kormány tegnap este 80 kamarai mandátumot ajánlott fel a pártnak, addig mára ezt a számot kilenccel csökkentette és különben is a párt jelöltjei mindenütt már csak a második helyen szerepelhetnének, tekintettel arra, hogy a listákat már benyújtották.

Érdekes, hogy a tárgyalásokon sem szűnik még a két liberálispart gyűlölködése. Duca csak az esetben hajlandó a kartellre a kormánypárttal, ha ilyen irányú tárgyalásokat nem folytat a georgistákkal, viszont Brutianu György is feltételként köti, hogy nem hajlandó

együttmenni az ösliberálisokkal. Dr. Lupu sem akar tulságosan alárendelt szerepet vállalni és már bejelentette, nem éppen szerény követeléseit.

Ejeli jelentések szerint a liberálisok és a kormánypárt között a választási kartell ma végleges formában létrejött. Este hat órakor Duca, a liberálispart elnöke kihallgatáson jelent meg az uralkodónál és ekkor már a választási kartellről, mint befejezett tényről referálhatott Őfelségének. Az egyezés szerint a liberálisok mégis a tegnap felajánlott nyolcvan mandátumot kapják a kamarában és huszat a szenátusban. Hírek szerint a Duca-féle liberálisparttal megkötött kartell dacára megegyezés készül a georgistákkal is, akik husz kamarai mandátumra tartanak igényt.

Az Adeverul ma azt a nagy érdeklődést keltett hírrel szolgált, hogy a kormány a választások elhalasztásával foglalkozik és vagy tíz nappal, vagy pedig egy hónappal tolják ki a választásokat.

Iorga legközelebb propaganda-körútra indul az országban és főkeresi Erdély több városát is. Az Adeverul értesülése szerint Hatieganu dr. ahogy belépett a kormányba, máris ellentétbe került a miniszterelnökkel. Hatieganu ugyanis magának követelte a kormánypárt erdélyi listájának összeállítását.

A néppárt végrehajtó bizottsága ma délelőtt Averescu elnökletével ülést tartott, amelyen a marsall foglalkozott a parlament feloszlásának körülményeivel. Averescu kifogásolta a feloszlás körülményeit. Elmondotta hogy 1919-ben is volt parlament-feloszlás, de csak akkor, amikor a kormány meggyőződött arról, hogy nem tud együttműködni a parlamenttel. 1922-ben a parlament Tache Ionescunak szavazott bizalmatlanságot és csak ekkor következett be a parlament feloszlása. Mind a két esetben azonban betartották a parlamentáris és alkotmányos formákat. Nem tartja a jelenlegi kormányt olyan erősnek, hogy ki tudná az ország szekerét huzni abból a kátyuból, amibe az előző kormányok belevitték. Majd Goga mondott hatásos beszédet, amelynek jelszava: munka és áldozat volt, amit a párt tagjaitól el is várnak.

Tegnap Stereista-kongresszus volt Kise-

neben, amelyen maga Stere mondott beszámolót. Rendkívül élesen támadta a nemzeti-parasztpártot és kijelentette, hogy a közte és a nemzeti-parasztpárt között fölmerült nézeteltérések elhárítására nagyon könnyű mód kínálkozott: csak országos kongresszust kellett volna egybehívni, de a párt erre nem volt hajlandó. Most már nincs más hátra, mint felmondani a barátságot és fölbontani a tuziót.

Különösen érdekes volt Sterének az a kijelentése, amellyel megcáfolta azt, hogy Manu hívta vissza II. Károlyt királyt az országba. Ezeket mondotta:

— Őfelsége visszatérése nem a balázstávuji apostol érdeme, hanem az egész ország kívánságára történt. Nem szabad sohasem elfelednünk azt sem, hogy a Mironescu-kormány volt az, amely olyan sajtótörvényt akart megszavaztatni, amely guzsba kötötte volna az egész ország sülétjét.

Chisenevbe helyezték át a temesvári pénzügyigazgatót

A pénzügyminiszter ma feltűnésteltető rendelkezéssel táviratilag Chisenevba helyezte át dr. Lázár Cornel temesvári pénzügyigazgatót. Az áthelyezés a temesvári pénzügyigazgatóság legutóbb megindult vizsgálatú áll összeköttetésben. Dr. Lázár Cornel áthelyezése méltán keltett nagy meglepetést Temesváron, mert már több éve vezeti, rezsinváltozásra való tekintet nélkül a pénzügyigazgatóság ügyét és különösen sportszeretéről tett több ízben is tanubizonyságot.

Tizennégy megyében állít önálló listát a Magyar Párt

A Magyar Párt elnöksége a bucsfesti-i parlament csoport véleményezése alapján az önálló lista mellett döntött. Az eddigi tervek szerint tizennégy megyében állít össze listát a párt. Az elnökségnek ezt a határozatát a párt intézőbizottsága a jövő héten ratifikálja. Hatieganu Gyula dr. erdélyi miniszter megbízást kapott, hogy lépjen érintkezésbe a magyar személyiségekkel és vezesse be a közeledésre irányuló tárgyalásokat. Ugyanilyen természetű tárgyalások kezdődtek Besszarábiában az ukránokkal és Dobrogeában a bolgárokkal.

Marosvásárhelyről jelentik, hogy a Nyáradmentének 62 községe gyűlést tartott Nyáradszeredán és kijelölte a tagozat képviselőjelöltjeit. A Nyáradmente a magyar párt központjától dr. György József és dr. Árkossy Jenő református lelkész jelölését kéri a marosmegyei magyarpárti listán.

Magyarok a kormánylistán?

Bucuresti-i lapjelentések szerint Iorga magyarokat is fel akar venni a kormány jelölőlistájára. Neveket még nem említene, de biztosra veszik, hogy a székely megyékben a kormány olyan személyeket is vesz fel a listára, akik a magyar párttal szemben ellenzéki álláspontot foglalnak el. Amennyiben a német párttal a választási egyezséget nem kötik meg, a németek lakta területen ugyancsak disszidens néppártiakat jelöltet a kormány.

Az ukránok Krakulia képviselő révén már megegyeztek. Argetoianuval és eszerint a bukovinai megyékben négy biztos jelölést kapnak. Belépett a kormánykoalícióba a Garofilid-féle agrárliga és ennek ellenében Garofilid valószínűleg Putnamegyében listavezető lesz.

A politikai élet hírei közül érdekes, hogy Sterével együtt még Petre Andrei és Balea, a nemzeti parasztpárt két közismert progresszív eleme is kilépett a pártból. Petrovici volt avescanus miniszter, aki legutóbb a nemzeti-parasztpárt tagja volt és ott is állandóan az ellenzéki szerepet játszotta, ma levelet intézett Maniuhoz, amelyben bejelenti, hogy a pártból kilépettnek tekinti magát. Elmondotta, hogy nem érezte jól magát a pártban.

Ugyancsak az Adeverul értesül arról, hogy a nemzeti-parasztpárt néhány chemarista vezért is jelöl listáján. A Lupta tudni véli, hogy a választáson ezúttal igen sok terrorista alakulat

is résztvesz, mint például az Antijudea macedon szervezet, a vasgárdisták és a cuzisták. A Lupta munkatársa a két előbbi szervezet aktív működésére vonatkozólag kérdést intézett Mi-

Összeült az aradi Magyar Párt-tagozat elnöki tanácsa

A Magyar Párt elnöki tanácsa nagy érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtt a Magyar Párt irodájában gyűlését, amelyet azért hívtak össze, hogy a választásokkal kapcsolatos előmunkálatokat megindítsák. Barabás Béla dr. elnök nyitotta meg a gyűlést és vázolta a mai helyzetet, amelyet az ország lakosainak sok kisebb pártra való bomlása okozott.

— A romániai magyarság soha sem volt olyan erős és összetartó, mint éppen most — mondta Barabás dr., — amikor a magyarság belátta, hogy csak saját erejéből vihatja ki magának eredményeket. A mostani kormányknak nincsenek hívei, mert Iorgának pártja soha sem volt, mindazonáltal, nem lehetetlen, hogy a különböző pártok tagjai, akik pártjukban csatlakoztak, Iorgához csatlakozzanak. A Iorga által felvetett érdekképviseleti megoldás csak a románság kebelében képzelhető el, a magyarságnak nem szabad árnyalatokra szakadni, mert a harcok katonának mindig azt kell cselekednie, amit tábornoka kíván és nem szabad a kapott parancsokon még gondolkodnia sem. A Magyar Párt elnöksége még nem szögezte le végleges álláspontját, de bármilyen utasítást is kapunk, tudjuk és hisszük, hogy minden jó magyar ember, minden magyar testvér a kibontott zászlónk köré fog csoportosulni.

Barabás Béla dr. beszédét nagy tetszéssel hallgatták végig az elnöki tanács tagjai és imponáló egységben mondták ki, hogy a kolozsvári országos elnökség utasításainak beérkezé-

halache volt belügyminiszterhez, hogy ezek az alakulatok miként működhetnek, hiszen a miniszter még régebben beszüntette működésüket. Mihalache kijelentette, hogy az alakulatok működését valóban betiltották és azok most teljesen jogtalanul fejtenek ki aktivitást.

Érdekes eseménye a választások kialakuló frontjának, hogy a nemzeti-parasztpárt vezére, Maniu Gyula ma a fővárosból elutazott. Maniu a nemzeti-parasztpárt erős fészkébe. Kolozsvárra utazott, ahol tervei szerint a jövő hét közepéig marad.

után teljes erőből a választásokba vetik erejüket. A gyűlésről különben a Magyar Párt aradi tagozatának elnöksége az alábbi hivatalos kommunikékét bocsátotta ki:

A Magyar Párt aradvárosi és aradmegyei tagozatának elnöki tanácsa folyó évi május hó 6-án déli 12 órakor népes értekezletet tartott a folyó évi június hó 1-re, illetőleg 4-re kiírt képviselő- és szenátorválasztások ügyében. A gyűlésen dr. Barabás Béla elnökolt s megnyitó beszédében összefoglalva a helyzetet, szónoki erővel mutatott rá a magyar összetartásra s hangoztatta, hogy ebben rejlik erőnk s viszont ez szabja meg jövőnket.

Hosszas eszmecsere fejlődött ki az elnöki megnyitó után, melyből kitűnt, hogy az elnöki tanács minden egyes tagját az önálló listával való küzdelem vágya hevíti. Mindazonáltal bármilyen irányu előterjesztést küld a központi elnökségnek, készséggel és engedelmességgel aláveti magát az onnan jövő rendelkezéseknek. Tanácskozások folytak személyi kérdésekről is, de ebben is csak eszmecsere jellege volt a megbeszéléseknek, mert a központnak e tárgyban teendő javaslatról az intéző-bizottságok plénuma fog dönteni, melyet az elnökség e hó 9-én, szombaton déli 12 órára hívott egybe a párt srada Romanului 8. sz. a. helyiségébe.

A rendelkezésre álló idő rövidsége miatt a kibocsátott összehívó levelek mellett és ezen kívül ez a közlemény is meghívó gyanánt szolgálhat az intéző-bizottság tagjainak.

A csodálatos öregség

A világ legöregebb embere, a minden tiszteletre érdemes Zoro Aga, most Angliában csodálatja magát, miután hónapokig Amerikában volt az álmélkodás tárgya. Zoro Agának ki is jár a csodálat, mert ő a kerek világ legöregebb embere, lévén a tiszteletreméltó muzulmán, aki leborotváltatta a bajuszát és divatos, sőt kacsiás széles karimájú kalapot visel, százötvenhét esztendő. Saját állítása szerint, amelyet annál nehezebb volna megcáfolni, mert Törökországban, a derék Mathuzsálem hazájában, alig pár évtizede ismerik az anyakönyv intézményét. Még szép Zoro Agától, hogy ilyen bonyolódott számmal szerepel az öreg emberek listájának az élen, mert azt is mondhatná, hogy kétszáz esztendő. Ezt se lehetne kontrollálni.

Annyi bizonyos, hogy tényleg nagyon öreg ember és valószínű, hogy százon felül van. Száz esztendő pedig igen nagy kor. Gondoljuk csak meg, aki száz évvel ezelőtt született, már legény volt a 48-as forradalmak idején és öregedő emberként olvasott III. Napoleon bukásáról. Aki száz esztendővel ezelőtt született, még gyertyavilágnál tanult, még delizsancon utazott. Aki száz esztendővel ezelőtt születet, még látta Európának igen sok országában a jobbágy ságot és ifju legény korában még azt tudta, hogy a török birodalom határai a Balkánon innen vannak Európában.

Ez a Zoro Aga pedig 157 esztendő volt. Látta Napoleont, megélte a Janicsárok lázadását, harcolt a Sipka-szorost ostromló törökök ellen. És azóta is látott egyet-mást. A szultáni abszolutizmus bukását, a világháborút, a forradalmakat, a bolsevizmust. A delizsánc még luxus volt előtte és öreg szeméi látták az autót, a repülőgépet, a léghajót. Ha csak száz esztendő volt is, de lehet hogy tényleg százötvenhét, miként tudott megbarátkozni a villannyal, a rádióval, a telefontal.

Azt mondják, hogy a Középázsia félnomád népei között gyakran akadnak száz esztendőnél öregebbek és Délamerika indián törzseinél

sem ritkaság a száz esztendő ember. De ezek az öregek ugyanolyan életviszonyok között élnek, mint hatvan, nyolcvan esztendő előtt. A kultúra nem ért el hozzájuk és a lelküknek nem kellett megbirkózni a kultúra mindig újabb csodáival. Ez az öreg ember pedig világszerte van, százötvenhét éves testét egyik világrészről a másikra és kíváncsi amerikai missek, kíméletlen riporterek és faggatásaikban határt nem ismerő tudósok kérdéseire ad pontos és részletes válaszokat.

Zoro Aga öregségében nem a százötvenhét esztendő a csodálatos, hanem a tökéletes szellemi frissesség. Az öregségtől nemcsak azért félünk, mert testi erőink megrokkannak az évek sulya alatt, hanem azért is, mert az esztendők mulásával elkopnak szellemi erőink.

Az öregséget minden időkben, mint az istenek drága adományát tisztelték. Achilles Priamos ősz feje megalázottságának láttán sirva fakad, a népek, amikor az államalakulás első fozkozatára eljutnak, az öregek tanácsára bízzák sorsuk intézését és az öregség tisztelete a lovagkorban épenugy a becsület védelme alatt áll, mint a nők iránti tisztelet. Talán azért is, mert az öreg ember is gyenge és védtelen, mint a nő.

Am ez a Zoro Aga nem gyenge és nem védtelen. Verekedni már nem tud, de pénzt keresni, érvényesülni igen. Ehhez jobban ért, mint a fiatalok és ez bizonyítja legvilágosabban, hogy a szellemi képességei intaktak.

Szinte babonás félelemmel nézzük a másfél-száz esztendő töröknek hihetetlen alakját. Pedig tulajdonképpen a száz esztendő körül nem olyan ritkaság a teljes szellemi frissességű ember. Albertus Magnus, a középkornak ez a csodálatos tudosa kilencvenhat éves korában még tanított. Voltaire a nyolcvan felül fél Európával frissen és veszedelmes élességgel vitázott. Goethe késő agykorában még a halhatatlanságnak írt. És a hozzánk térben, időben közelebb állók, az utolsó pillanatáig zseniális Pastics, a ma is ékesen szóló Apponyi. A great old manek hosszú sorozatát lehetne összeállítani. Csakhogy ezek már ifju korukban kivételes em-

berek voltak és nagyságuk, kivételességük csupán megmaradt öreg korukra is.

A világjáró török aggyastán esetében éppen az a csodálatos, hogy az öregségében megmagyarázhatatlan szellemi erők törnek fel. Mintha az évek elmúltával megfiatalodnék, mintha a természet törvényei rá nem volnának érvényesek.

Irigyeljük ezt a különös öreg embert, aki ifju éveiben tevehajcsár, öregségében teherhordó és fantasztikus aggyastán világutazó. Időkön és korokon túl van, kulturák fölé emelkedik és öregségének megközelíthetlenségében, elkülönültségében még élvezni tudja azt, amit ez a világ neki adhat.

Mert ez a világ nem az ő világa. Ez egészen más, új és idegen világ. Ez a világ, a sok száz millió ember, aki olvas róla, a sok százezer ember, aki látta, őt nem értheti, benne csak fantasztikus csodálényt láthat. Mig ő, a százötven hétéstendős tevehajcsár, megérti, hogy a pénz, a kereset, a jó élet, a szép ruha, a minél több kényelem ennek a világnak legfőbb értelme és ezeket a kincseket, amelyekről a tevehajcsár és a teherhordó nem is álmodott, az öregség világrikordere meg tudja szerezni.

Olyan egyszerű eszközökkel. Csak épen elmondja hosszú élete titkát: Nem ivott, nem evett sokat, nem dohányzott sokat és nem törődött túlságosan sokat a nőkkel. Nem voltak ideáljai, nem voltak szenvedélyei. Él. És él tovább. Az évek elmúlnak, császárságok romba dőlnek, évezredes vallási felfogások elalszanak, minden megváltozik körülötte. Senki sem él már azok közül, akiket hetven éves korában ismert, már nem is emlékeznek azokra, akiket valaha szeretett vagy gyűlölt. Tul van mindenen ami emberi.

Él, mint a fák, akik között kortársai vannak. Egyedül van, mint a csodálatos lények a tenger mélyén, egy rég letűnt világ emlékei. Ezek öregebbek, mint ő, szerencsére nem tud róluk, másként irigykednék rájuk.

Különös, nem tudjuk irigyelni. Nem szeretnénk megélni csodálatos és érthetetlen aggyastán korát.

Herczeg Ferenc — Aradról

Az Aradi Szövetség közgyűlése Budapesten — Herczeg Ferenc az aradi nőkről — Az aradi öreg diákok — Az új tisztikar — Az új otthon

A Budapesten székelő *Aradi Szövetség* most adta ki a múlt esztendőről szóló évkönyvét *Szathmáry Géza* a Szövetség lelkes igazgatójának kitünő, gondos szerkesztésében. Az évkönyv rendkívül érdekes, olvasmány minden aradi számára a határon innen és a határon túl egyaránt. Felöleli az Aradi Szövetség múlt esztendei nagyszerű munkásságát és névsorát és pontos címjegyzékét tartalmazza a Budapesten és általában Magyarországon élő aradvárosiaknak és aradmegyeieknek. Az évkönyvhöz *Herczeg Ferenc* a nagy magyar író, a pécskai kerület volt országgyűlési képviselője, a következő szép bevezető sorokat írta:

Aradot én mindig csak napsütésben látam. És ha visszagondolok rá, a város tetől fölött ma is reggeli aranyfény remeg, csak a Maroson túl boronganak tragikus színléként a 49-es emlékek.

Mennyire magyar a síkság és mennyire magyar a város! Azzá tette a fűszeres agrárius levegő, amely a szántóföldek és kastélyok fölől úgy ömlött be a széles uccákon, mint a tavaszi akáciáillat.

Vajjon én képzeltem csak, vagy csakugyan annyi volt ott a szép asszony, a szép leány? Ami pedig a másik nemet illeti: Moszkva és London között alig lehetett valahol jobb kiállítású és jobb modoru férfiakat találni. Odalemm a mi polgári Bánságunkban nem hiába nevezték Aradot az *urak városának*. Talán ott mutatkozott be legrokonoszevesebben a magyar városi kultúra.

Az új impérium óta nem jártam lenn és nem is tudom elképzelni, hogyan fest Arad, a magyar vármegye, a környékről bejáró földbirtokosság, 48-as emlékek és huszárak nélkül.

Nem jártam ott, de azért szinte napról napra találkozom Araddal a magyar főváros uccáin. Lépten-nyomon kedves ismerős arcokkal találkozunk, úgy élnek közöttünk, mint egy büszke, szomorú gárdacsapat, mely beszorult a magyarság utolsó fellegvárába.

Azt hiszem, nagyon fájt a szívük a szép városuk után. Köszöntöm az aradiakat határokon innen és határokon túl!

Herczeg Ferenc.

Az Aradi Szövetség múlt évi tevékenységét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az egyesület tagjainak száma egy esztendő folyamán *ezerről kétezerre emelkedett*. Anyagi erejét pénzbeli adományokkal a következők gyarapították: vitéz *Horthy Miklósné*, a magyar kormányzó neje, a nyomorenyhitő akcióból ezer pengőt juttatott az ifjuság számára. Gróf *Károlyi Gyula* ötszáz pengőt, gróf *Zselénszky Róbert*, báró *Urbán Péter*, *Sármezey Endre*, dr. *Szilágyi Artur* Károly, dr. *Ortutay-Tiszti Lajos* száz-száz pengőt, dr. *Simon Béla* ötven pengőt, *Keller Lajos*, *Mádat Sándor*, *Vajda Zsigmond*, huszonöt-huszonöt pengőt, *Fischer József*, dr. *Szabó István* huszhusz pengőt juttattak a Szövetség támogatására.

Az aradi öreg diákok

Az Aradi Szövetség kebelében egymásra találtak az Aradról elszármazott felsőkereskedelmi iskolai öreg diákok is. Tagjaiknak száma ma körülbelül 30 és havonként összejönnek az egyesület helyiségeiben.

A most megtartott ezévi közgyűlésen báró *Urbán Péter* elnökölt, aki lelkes szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd *Hoor-Tempis Mór* egyetemi ny. r. tanár magasszárnyalásu beszédben adott kifejezést az aradi öreg diákok érzelmeinek. A távolban kéklő Világos várának romjairól indult el gondolatban és bejárta minden kedves helyet, aztán megállt az

aradi Liceum kapujában és felidézte azt a nagy nemzetalkotó munkát, mely e falak között végbe ment egykor a legnagyobb pártatlansággal és egyetértéssel.

A főtitkár évi jelentése után a tisztújítás következett, melynek eredménye a következő: Az elnöki állás gróf *Károlyi Gyulának*, az eddigi elnöknek külügyminiszterre történt kinevezése miatt egyelőre betöltetlen marad. Társelnök: báró *Urbán Péter* orsz. képviselő. Ügyvezető elnök: *Sármezey Endre*, alelnökök: dr. *Gesztli Andor* ny. kuriai bíró, dr. *Gogolak Károly* h. államtitkár, *Kehrer Károly* pestvármegyei kir. tanfelügyelő, *Keller Lajos*, az orsz. *Stefánia Szövetség* ügyvezető igazgatója, *Mádat Sándor*, Magyar Nemzeti Bank igazgató, dr. *Ortutay-Tiszti Lajos* min. oszt. tanácsos, Ganzgyári ügyész-főtitkár, *Szigethy-Warga László*, m. kir. gazd. főtanácsos, ügyvezető alelnök. Dr. *Szilágyi Artur* Károly, udvari tanácsos, ügyvéd.

Tisztikar: **Igazgató:** Szathmáry Géza, az Orsz. *Stefánia Szövetség* gondnoka. **Főtitkár:** Dr. *Barna Fidél* tanár. **Titkárok:** *Edvi-Ilés Péter* szig. mérnök, *Zachariás Árpád*, Ibusz főtitkviselő. **Főjegyző:** *Peroutka Emil*, állami tanító. **Jegyzők:** *Ity. Debreczeny Imre*, szig. gépészmérnök, *Fischer Béla* szig. mérnök, *Lenkey Antal* aradi bán, *Stefán Géza*, szig. mérnök. **Pénztáros:** *Czobor Ottó* magy. kir. ellenőrzési felügyelő. **Ellenőr:** *Rédiger Károly* tanár. **Húznagy:** *Baszler János* nyug. m. kir. csendőralcazredes.

Választmányi tagok: *Biluska György*, ny. kir. fővegyész, *Biró Sándor*, nyug. felsőkereskedelmi iskolai tanár, *Boross Vida*, gépészmérnök, dr. *Boross József*, orvos, egyetemi m. tanár, dr. *Boros László*, sebészorvos, tanársegéd, *Buruczka József*, nyug. körjegyző, dr. *Fekete László*, kir. közjegyző, *Fischer József*, m. kir. csendőrtábornok, *Gál Gyula*, a Nemzeti Színház örökös tagja, *Gyulányi Rezső*, nyug. MÁV. főfelügyelő, *Hajdu József*, járási főszolgabíró, *Haszlinger Ferenc*, m. kir. honvédszázad őrnagy, *Hoór-Tempis Mór* dr., egy. ny. r. tanár, *Horváth Béla* dr., min. oszt. tanácsos, *Hunyady József* dr., tanár, id. *Jankó Gyula*, ny. áll. szakiskolai igazgató, *Jellfy Gyula*, fotóriporter, *Kotsis Endre* dr., műéptész-tanár, *Körössy László*, min. titkár, *Kisfalussy István* dr., tanár, *Láng János*, MÁV.

aligazgató, *Makra Zoltán* dr., min. oszt. tanácsos, *Nachnébel Odón* dr., min. oszt. tanár, *Meinärtz Lajos*, postafelügyelő-osztályfőnök, *Mendlik Béla*, MÁV. felügyelő, *Neidenbach Emil* tanár, *Oitrubay Dezső* dr., kir. törvényszéki tanácselnök, *Pálmay Lajos*, kir. közjegyző, *Péterffy Andor*, miniszteri tanácsos, *Póka-Pivny Aladár*, kir. szabadalmi bíró, *Réthfalvy Jenő*, miniszteri tanácsos, *Ritt Gyula*, MÁV. felügyelő, *Rudas Jenő*, Ibusz igazgató, *Rudnai Béla*, MÁV. főintéző, *Simon Béla* dr., ügyvéd, *Stimm Adolf* dr., nyug. min. tanácsos, *Stolcz Dániel*, az. orsz. *Stefánia Szövetség* titkára, *Somogyi Kálmán* dr., tanár, *Strumberger Oszkár*, állami tanító, *Szathmáry Zoltán* dr., nőorvos, tanársegéd, *Szentpétery István* dr., miniszteri tanácsos, *Szilágyi László* dr., államrendőrségi tanácsos, *Szudy Elemér*, miniszteri tanácsos, sajtófőnök, *Tabakovics Dusan*, kincstári főtanácsos, Magyar Nemzeti Bank igazgató, *Tausch Bruno*, magy. kir. folyamőr, I. oszt. törzskapitány, *Uray József*, nyug. kir. ügyész, *Vészi József*, miniszteri tanácsos, a *Pester Lloyd* főszerkesztője, *Viday Ferenc*, állami iskolai igazgató, *Winkler Lajos*, egyetemi ny. r. tanár, *Zerkovitz Rudolf*, villamosművek és vasutigazgató. **Számvizsgáló bizottság:** Elnök: *Francz Károly*, gépészmérnök. Tagok: Dr. *Dougán Ágost*, MÁV. intéző, *Harmath Ferenc*, állami isk. igazgató.

Szakosztályok:

Az Aradvárosi és vármegyei egyetemi és főiskolai hallgatók anyagi és erkölcsi támogatására alakult bizottság elnöke: *Szigethy-Warga László*, m. kir. gazd. főtanácsos.

Az Aradváros és vármegyéből elszármazottak és menekültek tömörítésére, az összefartozandóság és barátság kimélyítésére alakult bizottság elnöke: *Kehrer Károly*, pestvármegyei tanfelügyelő.

Az október 6-ának megünneplésére és annak rendezésére alakult bizottság elnöke: *Ortutay-Tiszti Lajos* dr., miniszteri oszt. tanácsos, Ganz-gyári ügyész-főtitkár.

Az öreg diákok tömörítésére alakult bizottság elnöke: *Szilágyi Artur* Károly dr., udvari tanácsos.

Az új otthon

Az Aradi Szövetség tevékenységének nagy akadálya volt a múltban a megfelelő hivatalos helyiség hiánya. Ezt a nehézséget most sikerült leküzdeni, mert az egyesület új otthonra talált a *Vas-ucca 7. számú ház* földszintjén, ahol a vezető tisztviselők hetenkint kétszer, kedden és csütörtökön délután 5-7 óra között fogadják az érdeklődőket.

A legmélyebb hódolattal hajlott meg mindenki

„Öfelsége, a szerelem“

előtt tegnapi bevonulásán a CENTRAL-mozgóban.

A meghívott vendégek, a sajtó képviselői és a hivatalos személyek

égyhangulag megállapították, hogy amióta a hangosfilm megszületett, ily felséges reprezentánsa még nem jelent meg a világot jelentő vásznon.

Az eddig látott nagy, nagyobb és legnagyobb filmek is csak szerényen húzódnak meg ez óriás árnyékában.

Nagy Kató- ról eddig is a legjobb véleménnyel voltunk, de hogy mit jelent ez a név, azt csak most tudtuk meg igazán.

Joe May rendezői ötletessége tüneményesen tökéletes.

Franz Lederer a nevéhez méltó alakítást produkál. Igazi színész és igazi ur.

Szöke Szakáll a nevetőizmokat nem hagyja nyugodni.

Grell Theimer)
Halmay Tibor)
Egymás kiegészítői a humoros táncjelenetekben, amelyek a szenzáció erejével hatnak.

Az Országos Zsidópárt megalakulása Aradon

A helyi csoport elnöksége és tisztikara.

Ma este a Zsidó Kulturház termében az aradi zsidóság választópolgárai közül mintegy százötven gyűlt össze, hogy a Bucurestiben és Kolozsváron létesült Országos Zsidópárt aradi tagozatát megalapítsák.

A gyűlést iltői Adler Tibor nyitotta meg és bevezető beszédében hangsúlyozta, hogy az Országos Zsidópárt megalakítása nem irányul egyetlen más kisebbségi párt ellen, mert úgy a magyar, mint a német pártokkal a legteljesebb összhangban kívánunk élni, de a zsidóság végre elérkezettnek látta az időt, hogy sorsát maga intézze és az ország parlamentjében érdekeit képviselje. Ismertette a kolozsvári és bucaresti-i központok szervezési munkálatait és eredményeit. Végül felkérte a zsidóság minden frakcióját az Országos Zsidópártba való belépésre.

A rövid bevezető beszéd után Singer Jenő dr. jelentkezett szólásra és rövid beszédben az aradi cionisták csatlakozását jelentette be. Koch Dániel kereskedő vázolta a zsidóságot ért sérelmeket és kérte a megjelenteket, hogy minden igyekezetükkel hassanak oda, hogy a meg nem jelent zsidó választópolgárokat is a pártba való belépésre bírják rá.

Scharfstein Jakab a távollévő orthodox zsidóság elnöke, Wieser Jenő nevében német nyelven tartott rövid beszédében az orthodox zsidóság támogatását igéri.

Végül Kupfer Miksa dr. az aradi cionisták egyik vezetője félórás beszédben vázolta a megalakulás szükségességét. Ezután megválasztották az aradi tagozat választmányi tagjait és vezetőségét.

Elnök: iltői Adler Tibor. Alelnök: Singer Jenő dr. Titkár: Kelemen Gábor dr. A helyi csoport választmányi tagjai a következők: Koch Dániel, Grünstein Armin, Kornis Odön, Wieser Jenő, Scharfstein Jakab, Szenes Henrik, Bornstein Sándor, dr. Vajda Jakab, dr. Herzog Sándor, Schönberger Zoltán, Flamm Miksa, Halász Dezső, Kállai Károly dr., König Miksa, Székely László dr., Székely Lajos dr., Fuchs Albert dr., Bruckner Sándor, Szücs F. Vilmos, Weiszberger Lipót, Kövess László dr., Salzberger Sámuel dr., Kupfer Miksa dr. és Fränkl Lajos dr.

A fenti alakuló gyűléshez csupán annyit kívánunk megjegyezni, hogy az elnök bevezető beszédében nyomatékkal hangsúlyozta, miszerint az új párttagozat megalakítása nem irányul egyik kisebbségi párt ellen sem. Ez megállhat teóriában, de a valóságban nem. Akik a román impérium első évében különválasztani igyekeztek az erdélyi zsidóságot az erdélyi magyarságtól, azok a magyar erő megbontására és a magyarság számarányának csökkentésére törekedtek. Az aradi zsidók kulturája magyar és teljesen asszimilálódtak nyelvben és érzelmben a magyarsággal. A gyakorlatban tehát az új tagozat megalakítása az aradi magyarság erejének csökkentését jelenti.

ANGOL-MAGYAR BANK RT.

BUDAPEST.

ALAPITÁSI ÉV: 1890.

ALAPTOKE: 40 millió pengő.

Hitellevelek, csekkek, átutalások és bármely bankszerű megbízás gyors és előzékeny lebonyolítása.

BETÉTEKET minden valutában előnyösen kamatoztatunk.

Szántó Györgyöt Bécsbe hívták, hogy visszaadják látását

Az általánosan ismert aradi író feleségével együtt elutazott, hogy az újrendszerű műtétnek aláesse magát — Közleg az író új drámájának budapesti bemutatója is

Szántó György, az ismert aradi regényíró, aki a világháborúban elvesztette szemévilágát, tegnap reggel Bécsbe utazott, hogy egy híres szemészprofesszorral megoperáltassa magát és visszanyerje látását. Az Aradon általánosan ismert Szántó György, aki mint festőművész impresszionisztikus kompozícióval tünt fel, megvakulása után hiába járta be Európa legnevesebb szemészeit, segíteni nem tudtak rajta és aki színeket és formákat látta a világot, bele kellett nyugodnia a változhatatlan katasztrófába, hogy örökre lehunytt szemmel éljen abban a világban, melyet ő a szívéig átértzett és a művész szemével látott. Közben az irodalomhoz fordult, hogy nyugtalan művészi álmait kiélhesse. Író lett. Dickens, Godfried, Keller és Gautner Teofil pálfordulásával. De nála más formában jelentkeztek a mondanivalók, mint például Miltonnál, aki gondolati dolgok megírásában vetette papírra elvesztett világa problémáit. Szántó Györgyben oly élesen maradtak meg az arcok és a színek, hogy világtalanul sem tudott szabadulni tőlük. Erdélyben nem találunk még egy olyan író, aki káprázatosabb színekkel festene le valamit, mint ő.

Az elvesztett színek és formák sokáig éltek meg benne és a sötétségből kiléptek. Formákat öltöttek. Részletesen elmondta egy-egy néhány szóval bemutatott kép legapróbb sajátosságait, színeit. Embereknek, akiket csak szavuk után ismert, meglepetésszerűen elmondta, hogy milyen az illető külseje. Majdnem mindig eltalálta az igazságot.

Egy nagy intuíció eredményezte belső látás pótolta nála a szemideget és ez tette őt hőssé saját sorsával szemben. Sohasem panaszkodott, társaságban nélkülözhetetlenül kedélyes volt és végképp letett arról a vágyról, hogy is-

mét visszanyerje látását. Közben azonban bécsi kezelőorvosa, kihez egy barátja vitte fél néhány évvel ezelőtt, egészen annak a szembetegségnek szentelte magát, amelynek Szántó megmaradt félszeme áldozatul esett, a professzor jóbarátságot kötött az aradi íróval, műveit olvastatta és többször váltottak egymással levelet.

A napokban levelet kapott Szántó György. A borítékban egy német szaklap tudományos cikke hullt ki és a professzor levele, melyben Bécsbe hívja Szántót. A cikkben részletesen volt ismertetve az a gyógyításmód, melyet a bécsi tanár a recehártya leválás terén operatív módszerrel ért el.

A cikkben felsorakoztatott esetek épp eleget voltak ahhoz, hogy a legteljesebb reménységet nyújtsák a neves aradi írónak. De Szántó pesszimiztikusan halogatta az elutazást. Végül új, sürgető levél érkezett és Szántó György rászánta magát arra, hogy felesége társaságában elutazzék.

— Legalább megnézetem magamat — mondta elutazása előtt ismerőseinek.

— Azt nem tudom elhinni, hogy sor kerül operálásra. Egy kis utazás jót fog mindesetre tenni. Akármennyire foglalkoztat is a dolog, igyekezni fogok egy új fordulat lehetőségének gondolatából kikapcsolódni. Egy hét múlva ismét Aradon leszek.

Tudomásunk szerint Szántó Györgynek egy új drámáját elfogadta a budapesti Magyar Színház. A darab a színház jövő évi szezonjának első ujdonsága lesz. Elutazásával kapcsolatban a színház vezetőségével is érintkezésbe lép, hogy személyesen vegyen részt drámája színrehozatalának előkészületein.

K. J. dr.

Tizennyolc éves gyilkos a nagyváradi törvényszék előtt

Szexuális háttéré van a gyilkosnak — Gassenfeld Antal megdöbbentő vallomása a főtárgyaláson — A bíróság korlátozta a hallgatóság számát

Nagyváradról jelentik: Megdöbbentő háttérű bűnyűben tartott ma főtárgyalást a nagyváradi törvényszék. A vádlottak padján egy Gassenfeld Antal nevű, tizennyolc éves fiatalember foglalt helyet, aki a vádirat szerint, rablási szándékkal meggyilkolta Kalenda János kerékpárkereskedőt. A vádlott beállítása szerint, a bűnténynek szexuálpatalogikus háttéré van, éppen azért az érdeklődők oly nagy számban jelentek meg a tárgyaláson, hogy a bíróság belépőjegyeket bocsájtott ki.

A vádirat felolvasása után, a fiatalok bűnöző abszolút lelki nyugalommal beszélt el a bíróságnak rémes cselekedetét és annak indító okait. Elmondotta, hogy 1928-ban járt először Kalendánál, édesapjával, hogy biciklit vásároljon. A következő év tavaszán került össze másodszer a mechanikussal, olyképpen, hogy kerékpárja eltört és Kalendához vitté javítani. A második találkozást a vádlott így írta le a bíróságnak:

— Beszélgetni kezdett velem, aztán kezét a mellemre tette. Tárgyakhozott az ajtó elé, hogy ne lássanak be. Itallal kínált, majd megkérdezte, hogy kellene-e egy új bicikli? Én először huzódtam tőle, amikor azonban másodszer mentem, már ittam az italból és hagytam, hogy megcsókoljon és mást is

tegyen velem. Ötszáz lejt adott és azt mondta, hogy ne mondjam meg senkinek, mi történt az üzletben. Áprilisban megint jártam Kalendánál, de ekkor láttam, hogy az új bicikliből nem lesz semmi, azért azt mondtam neki, hogy többé nem teszem be a lábam üzletébe. Akkor könyörögni kezdett, hogy ne menjek el, mert megöli magát és engem is, mert nélkülem nincs értelme az életnek.

A továbbiak során a tizennyolc éves gyilkos elbeszélte, hogy a kérdéses napon hogyan végzett áldozatával:

— Julius hatodikán újból elmentem Kalendához. Amikor megláttam, reszketni kezdett. Nagyon megutáltam és az ajtó felé szaladtam, de ő utánam rohant és letepert a földre, ezután semmire sem emlékszem.

A tanúkihallgatások során kihallgatta a bíróság azokat a személyeket, akik Kalenda János kerékpárkereskedőt jól ismerték, vagy alkalmazásában állottak. Egyetlen tanu sem tudta igazolni, hogy Kalendában beteges hajlamai lettek volna. A gyilkossági jelenetnek is volt két szemtanúja, ezeknek vallomásából viszont az tűnik ki, hogy Gassenfeld Antal rablási szándékból ölte meg a kerékpárkereskedőt.

A bíróság késő este elnapolta a főtárgyalást és holnap folytatni fogja a tanúk kihallgatását a nagyérdekeségű bűnyűben.

Kolozsvári Mentők 2. osztályu Kézpénzsorsjátéka.

Első osztály huzása 1931 JULIUS 5-EN a kolozsvári városházán. — Nyeremények kifizetését az Albina Bank garantálja. — Főnyeremény 1,000.000 lei. Össznyeremények végösszege 4,000.000 lei.

Minden sorsjegy 12 osztályon keresztül játszik.

Sorsjegyek ára: egész sorsjegy 100 lei, fél sorsjegy 50 lei. — Aradi és aradmegyei főbizományos: Eckstein Tivadar, Str. I. Welzer No. 12. Központi Sorsjegyroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Aradmegyébe bizományosok kerestetnek.

Örizetbe vették

az aradi magyar színház büfféjének bérőljét

Ludosan vizsgálóbíró ma délelőtt előzetes letartóztatásba helyezte Wesser Antalt, az aradi magyar színház büfféjének bérőljét, aki ellen néhány nappal ezelőtt óvadéksikkasztás miatt feljelentés érkezett be a rendőrségre.

Wesser Antal hat alkalmazottat tartott büfféjében, akikről összesen 12 ezer lej kauciót vett fel. Amikor az alkalmazottak eltávoztak, Wesser az összeget nem tudta visszafizetni. A büffébérlő a rendőrségen ígéretet tett, hogy az összeget a mai napig visszafizeti az érdekelteknek, de miután kötelezettségének ma sem tett eleget, a rendőrség őrizetbe vette és átkísérte az ügyészséghez, majd a vizsgálóbírónál főügyési indványra letartóztatásba került. Wesser megelébbzte a vizsgálóbírói határozatot.

Az aradi magyar színház büfféje egykori bérőljének ügye jogászai körökben sok kommentárra már azért sem adhat alkalmat, mert a vizsgálat bebizonyítottak véli a kaució sikkasztás büntetendő cselekményének elkövetését.

BUDAPESTEN, — BUDAPESTEN, — BUDAPESTEN

SELYMET és SZÖVETET

megbízható minőségben, a gazdasági viszonyoknak megfelelő olcsó árban

WEINER MÁTYÁSNAI

Budapest, VI., Andrásy-ut 3.

Alapítva 1885. évben.

Tájékoztató árak:

Nehéz magyar Crepedechin P. 4.80
Nehéz viskosa Georgette 5.90

Hasonló olcsó árak minden cikkben.

Kavarodás a német-román gazdasági tárgyalások körül

A kisantant-konferencia miatt leállították Csernovitzban a Bucuresti felé igyekvő német delegációt — Felvilágosítást kért a külügyminisztertől a bucuresti-i német ügyvivő

Megvan a remény az incidens barátságos elintézésére

Bucurestiből jelentik: A kormány a berlini hivatalos jelentésekkel szemben, amelyek szerint a német-román kereskedelmi tárgyalásokat bizonytalan időre elnapolták, kedden délután hivatalos kommunikét adott ki, amelyben közlik, hogy csütörtökön, május 7-én, újból megkezdődnek Bucurestiben a német delegációval a tárgyalások a német-román kereskedelmi szerződés megkötése ügyében. Mint Berlinből jelentik, ottani politikai körökben a legnagyobb meglepetéssel vették tudomásul azt a bucuresti-i hivatalos jelentést, hogy a német-román kereskedelmi tárgyalások május 7-én megkezdődnek. Illetékes helyen a leghatározottabban kijelentették, hogy a német kormánynak nincs tudomása arról, hogy a német delegáció csütörtökön ismét megkezdje a kereskedelmi tárgyalásokat Romániával. A német kormány megvárja, amíg román részről újból felkérjük a kereskedelmi tárgyalások folytatására, ami azonban eddig még nem történt meg.

Mindezzel ellentétben a bucuresti-i felhivatalos sajtóiroda körében tudni vélik, hogy miért oly tartózkodóak a német hivatalos körök. Eszerint a német delegáció egyik része már utban volt Bucuresti felé, amikor Csernovitzban a külügyminisztériumból azt a felkérést kapták, hogy egyelőre maradjon Csernovitzban és csak akkor folytassák útjukat, amikor a kisantant-konferencia véget ért.

A Lupta úgy állítja be a dolgot, mintha Ghica külügyminiszter kimélni akarta volna a

kisantant külügyminisztereinek érzékenységét és nem akarta, hogy a német küldöttség bizonyos nyomást gyakoroljon a tárgyalások menetére. A csernovitzi hatóságok azonban félreértették a kormány intencióit és tévesen in-

formálták a delegációt, ami azt vonta maga után, hogy a német delegáció jelentést küldött Berliube, egyszersmind utasítást kérve a további teendőkre vonatkozólag. Hivatalos jelentést eddig nem adtak ki a dologról és a bonyodalmakról csak az ellenzéki lapok adták hírt, amelyek természetesen igyekeznek azt támadási felületül felhasználni a kormány ellen. Egyébként Kirehholtes bucuresti-i német ügyvivő ma megjelent a külügyminisztériumban, ahol felvilágosítást kért a Csernovitzban törtétekről. Az ügyvivőt Filatiti államtitkár fogadta, aki több, mint egy órán át tárgyalta Kirehholtessele. Ghica és Iorga ma ugyancsak behatóbb megbeszélésen vitatták meg a félreértés ügyét, amelynek békés elintézésére megvan minden remény.

Anglia becsapja a zsidóságot

Jabotinsky Vladimir érdekes előadása Temesváron — »Ami most folyik, az kolonizációs munkánál nem egyéb,« mondotta a híres ellenzéki vezér

„A zsidó kulturközpont jelszava ellentmond a történelemnek“

Jabotinsky Vladimir, a Cionista Világszervezet ellenzékének megalapítója és vezére, tegnap Temesváron járt és megtartotta előadását. Jabotinsky elsősorban kifejtette, hogy meddő minden kísérlete a zsidóságnak Palesztinában, ha nem a többség megszerzésével kezdődik a honfoglalás. Ha a hivatalos cionizmus képviselői kifejtik, hogy először zsidó kulturközpontot kell teremni Palesztinában, ez ellentmond a történelem tanításainak. Ha komolyan arról van szó, hogy Palesztina zsidó otthonná váljék, úgy legalább egy millió embert kellene odavinni. Ami most történik, az apró kolonizációs munka, mely sok pénzbe kerül és nem segít a zsidóságon.

Jabotinsky Vladimir érdekes intimitásokat mond el a mozgalomnak Angliával való kapcsolatairól:

— Anglia megígérte, — mondotta — hogy zsidó otthonot terem Palesztinában. Nemcsak,

hogy nem tartotta be ígéretét, de még neufra-lis sem maradt. A zsidók ellen adminisztrálja az országot és megakadályozza a cionisták munkáját.

Jabotinsky ezután a két év előtti pogromról beszélt. Kihangsúlyozta, hogy a bajok azért léptek fel, mert a vezetőség nemcsak, hogy elmulasztotta követelőleg fellépni Londonban és Genfben, de minden alkalommal azt hangoztatta, hogy a helyzet Palesztinában kielégítő. Az araboktól nem is veszi rossznéven, hogy tiltakoznak a zsidó bevándorlás ellen, mert a kolonizálás történetében nem volt eset rá, hogy a beemigrálók egykedvűen fogadták volna az új jövevényeket.

A Cionista Világszervezet vezéralakjának megállapításai kellőképpen illusztrálják azt az ellentétet, mely a cionisták ideológiája és a valóság között áll fenn. Ez a nyilatkozat bizonyára sok embert fog kiábrándítani, sok embert fog az éveken keresztül mesterségesen kiszínezett álomból felébreszteni.

Csehszlovákia és Jugoszlávia — a budapesti mintavásár ellen

A két utódállamban lehetetlen feltevésekhez kötik a magyar nemzetiségű állampolgárok kiutazását — Retorziós intézkedést követeltek Budapest városi tanácsában a szokatlan eljárás ellen

Budapestről jelentik: Dr. Nagy Lajos törvényhatósági bizottsági tag ma interpellációt intézett a főpolgármesterhez és a polgármesterhez, amelyben közölte, hogy Csehszlovákiában és Jugoszláviában mesterségesen megakadályozzák, hogy a kisebbségek a budapesti mintavásárt látogathassák. Olyanformán viszik ezt keresztül, hogy az utlevél megszerzésénél teljesíthetetlen követeléseket támasztanak. A nagyapáknak és dédnagyapáknak illetőségét kívánják igazoltatni. Ezeket az okmányokat nem lehet beszerezni, mire az utlevélt nem adják ki.

A felszólaló annál inkább sérelmezi Csehszlovákiának és Jugoszláviának ezt a fellépését, mert adott alkalmakkor a magyar kormány mindig a legnagyobb előzékenységet tanúsította, de különben is úgy Csehszlovákia, mint Jugoszlávia furdóhelyeit évente sok ezer magyar polgár látogatja. Nagy Lajos dr. azt javasolta, hogy a főpolgármester lépjen összeköttetésbe a külügyminisztériummal s amennyiben a sérelmet nem orvosolják, úgy Magyarország se engedje polgárait az érdekeltektől államok furdóire utazni.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 óraker:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. OFELSÉGE A SZERLEM. Egy Joe May-szuperprodukción. A német filmoperettek legkiválóbbja, amelynek főszereplői valamennyien nagy sikert arattak már előző filmjeikkel. Így Nagy Kató (Egy test, két lélek), Franz Lederer (Haitang), Gretl Theimer (Zwei Herzen), Halmay Tibor (Zwei Herzen), Szöke Szakáll (Szereketni automata). (Kezdéskor az ajtókat bezárik).

SELECT MOZGÓ: AZ EZRED MENYASSZONYA. Legendás történet az osztrák—glas határról Ausztria énykorából. Főszerepekben: Louise Fazenda, Myrna Loy és Lupino Lane. (Kezdéskor az ajtókat bezárik).

ELITE MOZGÓ: Premier. EGY BANKJEGY KALANDJAI. Életkép, Imogene Robertson és Werner Fürtterer-rel a főszerepekben. (Előadások negyed 8 és negyed 10 óraker).

GRADISTE MOZGÓ: A NÁSZHAJÓ. Vigjáték. Főszereplői: Ruth Taylor, James Hall és Lita Lee. (Előadások 7 és 9 óraker).

H I R E K

Nincs katonai szovjet-veszedelem

Gömbös magyar hadügyminiszter feltűnést keltő beszédében megcáfolta a szovjet szörnyű erejéről szóló híreket.

A magyar parlament tegnapi ülésén Gömbös Gyula honvédelmi miniszter rendkívül érdekes kijelentést tett. A szovjet-veszedelemről beszélt, melyről manapság nap-nap után jelennek meg hírek a különböző világlapokban.

Egyszer azt olvassuk, hogy a Szovjet olyan nagy számban rendel meg külföldön a repülőgépeket, hogy háborús aviatikája felülmúlja a polgári államok összes hadseregeinek repülőgép-osztályait. Máskor meg azt, hogy olyan új ágyui vannak, amelyekkel Moszkvából egyenesen bele tud lőni a Francia Nemzeti Bank páncélpánczába, ahol a világ legnagyobb aranykészletét őrzik.

A szovjet-hadsereg létszámáról meg éppen fantasztikus hírek járnak. Némelyek szerint a szovjet katonái száma éppen háromszor akkora, mint Oroszország egész lakosságáé. Tisztije több, mint ahány katonája a francia hadseregnek van. Egy szóval olyan óriási a szovjet-hadsereg és olyan csodálatosan van felszerelve, hogy már a hírétől is reszketnie kell a polgári államoknak.

Ez a háborúigazgató újsággömbösök után először tegnap a magyar honvédelmi miniszter, akinek bizonyára van annyi információja a szovjet és a többi európai államok katonai erőviszonyairól, mint amennyi egy-egy újság redakciójáé, a mely a szovjet borzalmas haderelével ajcsztgett a világot. Gömbös Gyula a következőket mondta:

— **Katonai szovjet-veszedelem nincs.** Oroszország ugyan újászervezi hadseregét, de a lengyel és román hadsereg nagyobb, mint a szovjeté.

A magyar honvédelmi miniszter szavai bizonyára meglepetésszerűen és talán némileg kizökkentően is fognak hatni a szovjet-rajongó sajtóra.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Zivataros esők várhatóak, egyelőre lényeges hőváltás nélkül.

— **FELHÍVÁS!** Felkérjük mindazokat, akik az ARADI KÖZLÖNY-ben híreket, eseményeket, stb. kívánnak közzétenni, hogy azokat közvetlenül küldjék be hozzánk, mert más lapok után küldött közlemények rendszerint nem jutnak el szerkesztőségünkbe. Közleményeket az ARADI KÖZLÖNY részére kizárólag csak lapunk belső munkatársai fogadhatnak el.

— **A polgármester visszaérkezik Bucarestből.** Lucai Cornel dr., Arad polgármestere, holnap érkezik vissza Bucarestből, ahol tanácskozással folytatott a munkanélküliek érdekében.

— **Jubilál az angol király.** Londonból jelentik: György angol király ma üli meg trónralépésének 21-ik évfordulóját. Ez az évforduló impozáns ünnepek mellett fog lezajlani, amelyen azonban a király nem vesz részt. Az uralkodó ugyanis a windsori kastélyban, meghitt családi körben fog ünnepelni.

— **Franciaország ratifikálta a vámegyezség szerződést.** Genéből jelentik: A Népszövetség titkársága hivatalosan közli, hogy Franciaország ratifikálta az 1930. év március 24-iki geníi kereskedelmi egyezményt az európai vámegyezség megteremtése érdekében.

— **Ötmillió lej a kisebbségi iskoláknak.** Bucarestből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli, hogy a kormány ötmillió lejt szavazott meg a kisebbségi iskoláknak. Ez az összeg visszamenőleg három hónapra szól és a januári részletet már folyósították is.

— **Meghalt a First National Bank elnöke.** New-Yorkból jelentik: Fischer Barker, a nagy pénzfejedelem, a First National Bank elnöke, 91 éves korában meghalt. A pénzfejedelem nem kevesebb, mint 350 millió dollárt, tehát 56 milliárd lejt hagyott örökösének.

— **Sauerwein Budapesten.** Budapestről jelentik: Jules Sauerwein, a párisi „Matin” publicistája ma délelőtt Budapésre érkezett. Az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Briand vámmióellenes terveinek kérdésével foglalkozván, Magyarországon is információkat akar szerezni. A hírneves publicista két napig szándékozik Budapesten maradni.

Egyre nagyobb tért hódít a békeszerződések

Az egyik vezető holland lap cikke a kisantant-konferenciáról — „A békeszerződések okozzák a világ gazdasági nyomorúságát” — Egyre jobban lazulnak a kisantant kötelei

revíziójának gondolata

Hágából jelentik: A „Maasbode” című lap rendkívül érdekes cikket ír a kisantant-konferenciáról. Kifejti, hogy a kisantant kebelében éles viszály dúl, amely a szövetségesek közötti belső ellentétekre fog vezetni. Románia hajlandó volna Magyarországgal vállalva a német-osztrák vámmió mellé állni és a csehek ezt minden erőfeszítésükkel megakarják akadályozni. A kisantant azzal a céllal alakult, hogy Magyarország feltámadását megakadályozza — írja a lap. Egyre szélesebb körökben látják be, hogy a békeszerződések okozták a világ gazdasági nyomorát és a revízió gondolata egyre nagyobb tért hódít. A kisantant kötelei egyre jobban lazulnak és mindinkább valószínűvé válik a békeszerződések revíziójának ábrándos célja.

A londoni jelentések ugyancsak arról adnak hírt, hogy a „Manchester Guardian” is hosszasan foglalkozik a kisantant-konferenciával. Nagy célokat szorított háttérbe a gazdasági problémák tömege. **Magyarország most sokkal közelebb áll Romániához** — írja a lap — mint Csehszlovákia és Ausztriának több

közös érdeke van Csehországgal, mint Jugoszláviával. **A gazdasági válság most sokkal komolyabban fenyegeti az utódállamok életét, mint az irredentizmus bármikor is fenyegette.** ha sikerült is Benesnek nagy nehézségek árán elfogadtatni saját javaslatát, „Franciaországot a legnagyobb mértékben aggasztja az esetleges román diktatura lehetősége.”

— **A hegyaljai jégverés.** Az Arad-Hegyalján tegnap délután fél héttől hétig keresztüvonult jégeső a legnagyobb kárt okozta a kuvini szőlőkben, ahol átlagban 60—80 százalékos kár mutatkozik. Gyorokon a kár 50 százalékos körül mozog, de vannak szőlőbirtokosok, akik 100 százalékos kárt is szenvedtek. A jégeső legjobban Turza Ferenc vasúti hivatalnok szőlőjét verte el, ahol ezidén alig lesz termésre kilátás. Nagyobb károkat szenvedtek még: dr. Crisan Aurel ujaradi ügyvéd, dr. Albu tanár, Szilvási, dr. Stoinescu ügyvéd, Dill Pál, Gróf aradi kereskedő, Uj Pál asztalos, Fehérvári, Kereszturi aradi kereskedő, Bocu Ujmikelaáról. Kisebb károkat még többen szenvedtek. A jégverés ékszerűleg vonult el a Hegyalja, Gyorok és Kuvin feletti az ötös és Ménesen a huszonkettes villamos megállóig. A jégeső olyan hatalmas méretű volt, hogy este kilenckor még jégtakaró borította a hegyeket.

— **„Keves” jövedelme miatt nem élhet Londonban XIII. Alfonz.** Londonból jelentik: A „Manchester Guardian” szerint Alfonz spanyol exkirály kijelentette, hogy évi jövedelme nem haladja meg a 20.000 fontot, ezért nem akar Angliában letelepedni. A királyné Délfranciaországot, Alfonz király Páris környékét választotta hirték szerint végleges letelepedési helyül. Azonban eddig még nem történt az ügyben érdemleges döntés.

— **A „Nautilus” meg a „Graf Zeppelin” rendezvénysia az északi sarkon.** Berlnből jelentik: A Graf Zeppelin és a Hearst-lapok között megtörtént a megállapodás, mely szerint a Graf Zeppelin egy tudományos expedícióra indul az északi sarkra. A Zeppelin — tervek szerint — összekötésbe fog lépni Wilkins kapitánnyal, annak a megbeszélése végett, hogy hol találkozhatnak az Északi Sarkon. A Zeppelinen 8—9 tudós foglal helyet hírek szerint, valamint az angol, orosz és német kiküldött, többek között egy női utasa is lesz a Graf Zeppelinnél.

Lábfájdalom, Bokasüllyedés, Ludtálp legbiztosabb ellenszere egy helyi könnyműjótól. Készíti: **Ortner,** volt Salacz ucca 5. sz.

— **Mogyorónagyságu jég esett.** Tapolcáról jelentik: Tapolcán és környékén ma délután öt óra tájban mogyorónagyságu jég esett. A jégverés két percig tartott és tetemes kárt okozott a vetésekben, gyümölcsökben és szőlőkben.

— **Közel 300 éves a budapesti Pázmány-tudományegyetem.** Budapestről jelentik: Május 13-án ünnepli meg a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem fönállásának 296 éves évfordulóját. A jubileumot az egész magyar társadalom fényes külsőségek között fogja megünnepelni.

— **Megnyílt a francia gyarmati kiállítás.** Párisból jelentik: Ma délután nyitják meg Doumergue köztársasági elnök részvételével a francia gyarmati kiállítást, amelyre már egy esztendő óta készülődik a francia kormány. A fényes keretek között lezajló megnyitóünnepséget csak meghívott vendégek jelenhetnek meg.

— **Halálozás.** Özvegy Lele Istvánné szül. Andrei Virginia, hosszas szenvedés után 68 éves korában elhunyt. Temetése pénteken, folyó hó 8-án délelőtt fél tizenegy órakor lesz a Str. T. Ciointea 25. sz. gyszahából.

— **Lippai művész sikere.** Lippáról jelentik: Dr. Perlusz József általánosan kedvelt lippai főorvos fiát, Perlusz Györgyöt, aki már eddig is jelentős sikereket ért el hegedűkoncerteken, a debreceni színházba karmesternek hívták meg. A fiatal művész sikere a lippai közönség körében nagy örömet keltett.

— **JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára.** Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

— **Fényes katonai ünnepséggel ülik meg május tizedikét.** Bucarestből jelentik: A tartományok egyesülésének emléknapját, május tizedikét fényes katonai ünnepséggel fogják Bucarestben és az ország nagyobb városaiban megünnepelni. A bucurestti katonaság ez alkalommal már új angol-szabású uniformisában fog megjelenni a Piata Victorien, ahol a díszszemle lesz. Az ünnepség programját Bucarestre nézve a következőképpen állapították meg: hajnalban 21 ágyulövés jelzi az ünnepi napot, 10 órakor istentisztelet lesz az érseki palotában, majd Öfelsége a Jianu-uton fogadja a csapatok díszmenetét. Este faklyászene. Tegnap már kezdtek érkezni Bucarestbe különböző küldöttségek, amelyek résztvesznek a díszmenetben. Ma Bucarestbe érkezett Marinovic és Zsifkovics tábornok (utóbbi a szerb vezérkar főnöke), hogy Jugoszláviát a május tizediki egyesülési ünnepségen képviseljék.

— **Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mellett visszafejlődnek.** Számos orvos a **Ferenc József** vizet mindkétnebeli felnőtteknek és iskolásgyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Fogva marad az aradi lilimotipró vasutas.** Megírtuk, hogy a vizsgálóbíró tegnap előzetes letartóztatásba helyezte Györfy József 39 éves vasúti tisztviselőt, akit több aradi kiskorú gyermekleány megrontásával gyanúsítanak. Györfy a letartóztató végzést meglebbbezte a törvényszékhez, amely ma foglalkozott felebbezésével. A törvényszék nem fogadta el a gyanúsított vasúti tisztviselő védekezését és helyben hagyta a vizsgálóbíró letartóztató végzését.

— **Közgyűlés.** Az Arad és Vidéki Fűszerkiskereskedők Szindikátusa vasárnap, május 10-én délután 3 órakor tartja közgyűlését új helyiségében.

A repülőgép, száguldó autó korában jó idegekre van szükség. Az idegeket erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine.

Habsburg Antal főherceg királyi jegyesével

Ileana hercegnő völegénye unokabátyja **Bucurestibe érkezik**
 II. Ottó Habsburg-főhercegnek — Juniusban tartják meg a főhercegi pár eljegyzést és esküvőit **Bucurestiben**

Bucurestiből jelentik: Ileana hercegnő és völegénye, Habsburg Antal főherceg a közeljövőben **Bucurestibe érkeznek**. Velük jön Mária özvegy királyné is, aki azonban előzőleg a Rivierára megy és Nizzában tölt rövidebb időt. Itthon a cotroceni-i palotában nagyszabású fogadtatást készítenek elő a hercegnőnek és fenséges völegényének, akik itt fogadják a gratulációkat is. Az **eljegyzés junius első felében történik meg** és azon már most bizonyos, hogy **Lipót Szalvátor főhercegen és Blanka főhercegnőn**, a völegény, szülein kívül résztvesz a szerb királyi pár és még néhány uralkodóház megbízottja.

Ileana hercegnő és a főherceg **Cyrrill nagy-**

hercegnél ismerkedtek meg Bretagneban. A nagyherceg felesége Mária özvegy királyné nővére és Ileana itt éppen rokoni látogatóban volt. A völegény-főherceg harminc éves, rendkívül gazdag és jelentős összeköttetésekkel rendelkező fiatalember, aki ezenkívül nagyon tehetséges is és különösen az aviatikához ért.

Származására vonatkozólag a lapok közlik, hogy **Habsburg Antal főherceg unokatestvére volt az elhunyt IV. Károly magyar királynak és így unokabátyja Ottó királyfinak. Anyai ágról a völegény, a Bourbon-család tagja.**

Hir szerint az eljegyzést rövidesen követni fogja a **főhercegi pár esküvője is.**

— Gyönyörű élképek Fischer Aladár kath. gimn. igazgató nagyértékű előadása, művészi ének- és zeneszámok alkotóiak műsorát az „Anyák Napja” ünnepélyének, melyet május 10-én este fél 9 órakor rendez a Növendelmi Hivatal a Minorita Kultúrházban. Belépti díj nincs, csak műsor kötelező.

Kiváló
ujdonságok
KERPEL könyvtárában.
 Havi díj 40 Lej
 A könyvek újak és tiszta.

— Athénbe hívják Hazai Istvánt, a Gloria-CFR trénerét. A Gloria-CFR aradi sportegyesület tréner, Hazai István megbízott megnevezést kapott Athén egyik legelőkelőbb sportegyesületétől, az Enossistól, amely trénernek akarja leszerződtetni. Az Enossis a román footbalszövetséghez fordult, hogy az ajánljon trénernek neki és a szövetség Hazai Istvánt javasolta, aki igen jó eredménnyel trenirozza az aradi csoportot. Hazai már elküldte ajánlatát Athénbe és valószínűleg június közepén Görögországba utazik, hogy átvegye az Enossis vezetését. Egyébként a szövetség június 21-ét, a Hősök Napját Hazaiaknak engedte át egy jutalomjáték céljára, hogy így is kifejezésre juttassa elismerését Hazai eredményes tevékenysége fölött. A jutalomjátékon egy Arad legjobb játékosaiából összeállított csapat fog mérkőzni, valószínűleg a NAC-cal.

— Öngyilkosság a budapesti Gellért-szállóban. Budapestről jelentik: Dr. Szóts Aurél ismert budapesti ügyvéd, ma hajnalban, a Gellért-szállóban megmérgezte magát. Dr. Szóts tegnap este bérelt ki szobát a hotelben, álnév alatt. Ma reggel az ügyvéd bátyja érdeklődött dr. Szóts Aurél iránt a Gellért-szálló portásánál, akitől azt a feleletet kapta, hogy ilyenü ur nincsen a szállóban. Ekkor a kétségbeesett fivér felmutatta öccsétől kapott levelét, amelyben az ügyvéd bejelenté neki öngyilkosságát. Ekkor a bejelentőlapon szereplő irás nyomán kiderült, hogy az ügyvéd álnéven lakik a hotelben. Azonnal felmentek a szobájába, ahol habzó szájjal, eszméletlenül találták ágyában. Az azonnal előhívott orvos mindent megtett az öngyilkos eszméletre keltése érdekében, azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult és dr. Szóts Aurél néhány óra múlva a Sista-sanatóriumban meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna s így öngyilkosságának okára homály borul.

— Félálmban meggyilkolta feleségét. Belgrádból jelentik: Kusevac községet megrendítő és körülményeiben érdekes gyilkosság tartja izgalomban. Petrov Mirko gazdálkodó félálmban meggyilkolta 20 éves feleségét. A fiatal pár mindössze három hónapja lépett házasságra és a legjobb egyetértésben éltek. Petrov Mirko az elmúlt éjszaka azt álmodta, hogy hiteltelők üldözik. Félálmban kigyúrt az ágyból, a szekrényhez ment, onnan elővette vadászfegyverét és a mellette lévő ágyban nyugodtan alvó feleségére lött. A fegyverben lévő dum-dum golyó borzalmasan megsebesítette a szerencsétlen fiatal asszonyt, aki néhány perces szenvedés után meghalt. Petrov, amikor a lövés robbanó zajára magához tért félálmból és megpillantotta vérben fekvő hitvesét, idegrohamot kapott és öngyilkossági kezdetét.

— Wolf Károly festőművész műtermét Piata Catedralei 6. szám alá helyezte át.

— Elhagyták Braila környékének legveszedelmesebb banditáját. Brailából jelentik: Az Aradi Közlöny már több ízben beszámolt azokról a vakmerő fegyveres rablótámadásokról, amelyek a regát különböző részein, de különösen Braila környékén szinte naponta történtek és amelyeknek rendszerint egy-egy halálos áldozata is volt. A brailai sziguranca egyik komiszárja hosszas nyomozás után végre ártalmatlanná tette Jakab György hírhedt banditát, az egyik banda fejét. A bandavezér valószínűleg rettegésben tartotta Braila környékét és az utóbbi időben elkövetett rablótámadások mind az ő nevéhez fűződnek. A veszedelmes banditát a Cetate-albai vonaton sikerült elfogni. A bandita ugyanis ezzel a vonattal Bucurestibe akart utazni, majd onnan Giurgiuiba és az volt a szándéka, hogy Bulgáriába szökik. A veszedelmes rablót kihallgatása után a bucaresti országos sziguranca rá kitér.

— A Gelle Freres fogpasztja és fogszappan, modern tudományos fogápolási szerek. Használatuk folytán nem lesz többé fogkő, sötétbarna fogak, szájbűz, romlott fogak, hanem gyöngyöröző, egészséges fogor.

— Azok a fájdalmak, amelyeket gyulladáskok, feldörzsölések, izom-, végtag- és ízületi rándulások okoznak, egészen az elviselhetetlenig fokozódhatnak, úgy, hogy a szenvedő a kétségbeeséshez jut. Az Egyesült-Államokban egy olyan szer fedezték fel, amely minden ilyenmü fájdalmat azonnal enyhíti és a legrövidebb időn belül, teljesen megszünteti, ha a fájó testrészeket Solan's Liniment-tel bedörzsöli. Ebből néhány csepp a fájós részen eldörzsölve, csodát művel. A Sloan's Liniment már nálunk is ismert és kapható.

Ujra letartóztatták a temesvári, kommunista üzelmekkel gyanúsított ügyvédet

Gépirókisasszonya tett újabb terhelő vallomást ellene — Jóváhagyta a Semmitőszék a munkás-otthonban lejátszódott tüntetések résztvevőinek büntetését

Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség május elsején és a következő napokon kommunista röpcédulák készítése, illetve terjesztése miatt letartóztatta Stein János dr. ügyvédet, Deutsch Zsuzsát, Hirsch Sándort és feleségét, továbbá Ugropecz Margitot, Klein Juliát és Szveta Dánielt. A gyanúsítottakat ma délelőtt átkísérték az ügyészségre, ahol a vezetőügyész kihallgatta őket, majd Stein János dr. kivételével az összes gyanúsítottak letartóztatását indítványozta.

Stein János dr. az ügyészségre kihallgatás után elhagyta a törvényszék épületét, mert beigazolódtott, hogy Deutsch Zsuzsa az ő irodájában gépelte ugyan a röpcédulákat, azonban Stein dr.-nak nem volt tudomása arról, hogy a fiatal leány mit kopogtat az írógépen. A vizsgálóbíró ma egész nap folytatta a kihallgatásokat a temesvári kommunista letartóztatások ügyében. A letartóztatottak közül Szveta Dánielt és Hirsch Sándornét szabadlábra helyezte

ELIZABETH ARDEN
 London Paris New York
 Berlin Madrid Rome

az Arden Venetian készítmények a bőr ápolására kaphatók kizárólag
VOJTEK és WEISZ
 drogueriában
 cégtulajdonos Ordelt László.

FILM KÖZLÖNY

Öfelsége, a szerelem

Sajtóbemutató a Central-mozgóban
 A Central-mozgószinliáz csak most fejezte be szenzációs drámáját, a Marokkót és más is teltházakat biztosító filmet, az „Öfelsége a szerelem” című filmslágeret kötötte le. A hangos-filmeknél már megszoktuk, hogy bájos tartalmuak és pazar kiállításuk legyen. de ez a film sokszorosan felülmúlja az eddig bemutatott képeket. A darab végtelenül bájos, kedves és telítve van ötletesebbnél-ötletesebb fordulatokkal.

A gazdag család fiarca az előítéletekkel, amikor a család egyik tagja egy bár-ban szolgáló leányt akar feleségül venni, Joe May, a világ egyik legnevesebb filmrendezője varázslatos elgondolásában, az „Öfelsége a szerelem” című filmet a világslágerek közé sorozza.

Nagy Katónak méltó partnere Halmay Tibor. Ezek a nagy művészek egy darab életet adnak, a mai reális életet. Gréta Teidner, Szőke Szakáll, Franz Lederer és Ottó Walburg, a német filmpar legnagyobb művészei diadalra viszik a szépségű film minden könnyéig kacagtató szellemességét. Külön érdekessége a filmnek az, hogy a három szereplő magyar művész, Nagy Kató, Halmay Tibor és Szőke Szakáll többször magyarul is megszólalnak.

a vizsgálóbíró, de ezzel szemben nagy meglepetés érte Stein János dr.-t, akinél a délután megjelent egy detektív és ismét őrizetbe vette. Az ügyvédet felkísérték a vizsgálóbíróhoz, aki Deutsch Zsuzsa terhelő vallomása alapján ismét letartóztatta Stein János dr.-t.

Az 1929. április 7-én a munkásotthon előtt lejátszódott események miatt elítélt kommunis-ták büntetését a semmitőszék is jóváhagyta és így a temesvári ügyészség rendeletet adott ki, a vádlottak büntetésének megkezdésére vonatkozólag. Ezért előállítási parancsot adtak ki Krebsz József, Baga János, Hirsch Sándor, Friedmann Mátyás, Klein Imre, Bartolt Samuel, Siegmund Sándor és Wolff Ferenc ellen, akik közül csak Friedmann jelent meg az ügyészségen, de nyilatkozatot adott, hogy a hátralevő nyolc napos büntetését leüli, a többi vádlottak közül Hirsch letartóztatásban van, Wolff katona, míg Krebsz Délamerikában túrkodik.

Szentpétervár borzalmas órái

Lenin hatalma — A katonaság megtagadja az engedelmességet — A hadszíntérré változott Szentpétervár — Megalakul a forradalom vezérkara — Az új uralom első ténykedése — A forradalom ellenségei (Belejező közlemény)

A tömeg kellős közepébe leadott éles lövésekkel sikerült azt oszlatni binni, de csak látszólag, mert a legtöbb esetben a közeli udvarokban bujtak el az emberek és mihelyt megszűnt a lövöldözés, ismét megtöltötték az utcákat. A pétervári helyőrség az események gyújtópontjába került: este szabotált a Pavlovsky-regiment negyedik százada. Egy rendőrfelügyelő írásos jelentése szerint a szabotázsnak oka az volt, hogy a legénység föl volt háborodva azon, hogy a Newsky-Prospekten való őrszolgálatkor a tömegbe lövettek.

Másnap reggel ismét az üzemekben gyülekeztek a munkások. Gyűlést tartottak és elhatározták, hogy tovább folytatják a küzdelmet.

A tömegek óhajának pontos megállapítása volt az a hatalom, amellyel Lenin rendelkezett. Lenin azonban nem volt Péterváron. A hivatalos és felhivatalos szocialista vezérek, mint Kerensky, Tscheidse, Skobelew és mindazok, akik körülvették, csak aggályoskodtak és meg akarták bénítani a mozgalom szabad folyását. De a bolsevisták központi vezetősége is, amely Sljapnikow, Saludsky és Molotovból állott, teljesen tehetetlenül, minden iniciatíva nélkül működött. Az egyes kerületek és a kaszárnyák magukra maradtak és most már meg lehet állapítani, hogy ezeken a napokon a vezetőség teljesen a háttérbe szorult.

Másnap kivonulás előtt egymásután szököttek el a katonák a kaszárnyákból. A Wolinski-ezred katonái szöktek meg legelőször. A batallionparancsnok már reggel hét órakor telefonösszeköttetésbe lépett Kabaloff tábornokkal, hogy közölje a fenyegető veszélyt. A közbiztonság megővésére kirendelt osztagok megtagadták az engedelmességet, mire a csapatparancsnok a katonák személtára fölé lőtte magát. Később ezt a hirt megcáfolták.

Déli tizenkét óra tájban ismét hadszíntérré változott Szentpétervár. Fegyver és gépfegyver zaj hallatszott a város minden részéből. Hogy azonban ki lövöldözött és honnan hallatszott a lövöldözés, azt nem lehetett megállapítani. Gyakran teljesen felesleges volt a lövöldözés. Csakhamar elterjedt a híre, hogy a tömeg kirabolta az arzenált, ahol sok ezer Browningot zsákmányolt. A kerületi kaptányságot és a főkapitányság épületét felgyújtották. Hatalmas füstoszlopok jelezték a tűz helyét. Egyes pontokon valóságos közelharc fejlődött ki. Munkások vonultak a Sampsonjewski-prospekten levő barakkok elé, ahol egy biciklis-ezred harcra készen várakozott. A munkások szoba elegyedtek a katonákkal:

— Mit csináltak itt emberek?...

A katonaság szerepe

Hangos nevetés volt a válasz. A tisztek rászóltak a munkásokra, hogy azonnal távozzanak. A kerékpárosok és a lovasok voltak a legmegközelíthetlenebb csapatok. Közben egyre gyülekeztek a munkások. Izzalmas pillanatok következtek. Mintegy félóra hosszat néztek egymással farkasszemet az ellenfelek. Lövések dördültek el mindkét oldalon. A munkások le akarták dönteni a kerítést. Ez részben sikerült is. Az üres barakkokat felgyújtotta a tömeg. Közben befutott egy páncélauto és ögyulövéseket adott le a még épségben levő barakkokra. A kerékpárosok megadták magukat. Ez volt a legfontosabb ütközete a napnak.

A katonaság rendjének felbomlása közben járványos karaktert öltött. Csak azok a csapatok nem hagyták el a kaszárnyákat, amelyeknek nem volt idejük hozzá. Az esti órákban megadta magát a Semjonovszky-ezred is, amely az 1905-ös forradalmat leverte.

Kabaloff tábornok csak másnap reggel szerzett tudomást a katonaság rendjének felborulásától, megpróbált még ellenállást kifejteni, a

mennyiben ezer embert koncentrált a forradalom leverésére. Hogy mi történt ezzel a küiönítménnyel, az még mai napig is titok maradt. Kabaloff tábornok későbbi emlékirataiban erről az eseményről így emlékezik meg:

„A bizonytalanság kezd urrá lenni fölöttünk, elszánt tiszteket küldtem ki a forradalom leverésére, de eredménytelenül.” A tábornok ezután megkísérelte, hogy a cári palotát tartalékosokkal védelmezze, de a védekezéshez nem tudtak elég töltenyt szerezni. Mindezt Szentpétervár egykori parancsnoka az ellene indított vizsgálat folyamán mondotta el az átmeneti kormányknak.

Abban az arányban, ahogy elszaporodott az egyes kaszárnyákban a lázadás, fölmerült azon óhaj is, hogy megbízható csapatokkal kell felvenni a küzdelmet. A telefonközpontot a litván-kastélyt és a Marlinszki-palotát akarták megvédelmezni. Kabaloff tábornok telefonon összeköttetésbe lépett Kronstadttal és onnan kért megbízható csapatokat. A parancsnoktól azt a választ kapta, hogy ő maga is nagyon aggódik a vár sorsáért. A tábornok csak akkor szerzett tudomást róla, hogy a Szentpétervár körüli garnizonokban is zendülés tört ki.

Vajjon csakugyan ez volt a hatalmas Oroszország ellenállóképessége a nagy veszéllyel szemben? Igen, ennyi volt, dacára hogy a nép ellen gondosan előkészítették az offenzívát. Később, amikor a monarchisták észbe kaptak, a februári forradalom egész ered-

ményét a szentpétervári ezredes megbízhatatlanságának tulajdonították. Ezt az állítást a forradalom egész későbbi folyamata megcáfolta.

A rendőrség, csendőrség és az egyes mintacsapatok fejtették ki a legelső ellenállást. A csapatmozdulatokat egészen terv nélkül hajtották végre, úgy hogy a tömeg valóságban csodálkozott, mert nem számított erre. Olyan zavaros volt a helyzet ebben az időben, hogy egyetlen erélyes kard el tudta volna intézni a szentpétervári forradalmat. Ezt hangoztatták ugyanis később a monarchisták. A tömeg még nem volt tisztában, hogy mit akar, csak annyit érzett, hogy bosszúvágyát kielégítheti és hogy a visszavonulásnak nincs meg a lehetősége.

A Péter—Pál-erőd volt az utolsó, amely megadta magát a forradalmároknak. Fekvésénél fogva tudott sokáig ellentállni. Állandó tüzéség nem volt a várban és eltekintve a régi típusú ágyuktól, amelyek Szentpétervár lakosságának az ebédidőt jelezték, modern felszerelése nem volt az erődnél. Ma azonban tábori ágyukat állítottak a hid irányába. Vajon mi készül odafönt? A Taori-palotában székelő vezérkar szörnyen törte a fejét, hogy mit kezdjen evvel az erőddel, míg a várban nem tudták fel-fogni, hogy mi szándéka lehet a forradalomnak? Reggelre megoldódik a rejtély. Az történt, hogy az ezred megadta magát, csupán az volt a kikötés, hogy a tisztek sértetlenül távozhattak.

A forradalmi kormány is csak a bürokratizmust vette át a régi rendszertől

Huszonhétedikén este katonák, munkások, diákok és polgárok gyülekeztek a Taori-palota körül. Az volt a beidegződés, hogy itt mindenről tudnak, mindenre vonatkozólag lehet utasítást kapni. A palotában nagy volt az izgalom, kocsiszámra hordták a fegyvereket és azokat egy szobában halmozták föl. Ezen az éjszakán alakult meg tulajdonképpen a forradalom vezérkara. Parancsnokokat küldtek ki a pályaudvarokra és patullokot a városba, hogy ezek jelezzék az esetleges ellenforradalmi veszélyt. Engedelmesen hajtották végre a katonák a parancsot és ezzel az új hatalom vette át az ügyek vezetését. Minden egyes alkalommal írásos parancsot kértek. Ez az írásosság a cári Oroszországnak egy régi maradványa volt ugyan, de helyénvaló, mert a kaoszban csak így lehetett rendet teremteni. A forradalmi vezérkarnak és a néhány perccel ezelőtt megalakult Szovjet-tanácsnak még nem volt hivatalos bélyegzője. Ezzel a problémával kezdett elbürokratizálódni az első forradalom.

A forradalom elkezdett kutatni az ellenségek után. Letartóztatások folytak a városban; önhatalmu letartóztatások, legalábbis ennek fogják bélyegezni a liberális elemek. A foglyo-

kat szakadatlanul szállítják a Taori-palotába. A volt államtanács elnöke, miniszterek, rendőrök, ochrana-ügynökök, „germanofil”-grófok és csendőrtisztek az első foglyok. Egyes volt funkcionáriusok, mint Protopopov önként jelentkeznek és kérik letartóztatásukat. Így nagyobb biztonságban vannak. A Taori-palota hatalmas termei, ahol azelőtt fényes ünnepek játszódtak le, a sóhajok és könnyek helye lett. Legalábbis így fogja elbeszélni a szabadonbocsájtott grófnő. Mellette egy elfogott tábornok erőltlenül sülyed a hatalmas bőriótójába. Néhány Duma-tag barátságosan teával kínálja. Egy lelkileg megviselt tábornok izgatottan így szól szomszédjához:

— Grófnő, szemtanui lehetünk egy hatalmas ország pusztulásának!...

Ezek az események indították utnak 1917. februárjában az orosz forradalmat. Azóta már tizenhárom év telt el, amelynek története több-kevésbé ismeretes. Hogy a jövő milyen meglepetéseket tartogat még számunkra, azt ember nem tudhatja, de szeme ösztönös megdöbbenéssel mered a kelet felől vörösülő, fenyegető kérdőjelre.

Rablógyilkosság Marosillyén

Utítársai borzalmas kegyetlenséggel gyilkoltak meg egy szentkirályi gazdát — Agyon akarták verni a marosillyeiek az elvetemedett gyilkosokat

Borzalmas gyilkosságról jött jelentés Marosillye községből. A marosillyei halászok az elmúlt nap, rettenetesen összeszurkált férfi holttestét fogták ki a Marosból. Az áldozat mellén többi szurás volt, a feje fe volt törve, ami az azonnal értesített csendőrség helyszíni szemléje után azt a véleményt keltette, hogy a gyilkosok a szerencsétlen embert akkor dobták a vízbe, amikor már halott volt.

A nyomozás folytán kiderült, hogy a szerencsétlen, Muntean Romulus humyadmegyei Szentkirály községből való jómódu gazdával azonos, aki két nappal ezelőtt két szomszédja társaságában a dobrai vásárra ment ökröket

vásárolni. Utítársai, akik tudták, hogy Munteannál körülbelül 80.000 lej készpénz van, előre kitervelt gyilkosság szándékával szegődtek hozzá. Mikor az országuton járó emberek megritkultak, társukat a Maros partján lévő fűzfásba csalták pihenő ürügye alatt, ahol végrelhajtották rajta a gyilkosságot.

A gyilkosok, letartóztatásuk pillanatában mindent tagadtak, később azonban az áldozat holttesténél bevallották, hogy ők hajtották végre a gyilkosságot. A két bestiális embert csak nagynehezen lehetett megóvni a falubeliek haragjától. Bekísérték őket a dévai ügyész-ségre, ahol kihallgatásuk folyik.

Ruzs és selyemharisnya

A miniszteriumok tisztviselői küldöttségileg kéri a miniszterelnököt, hogy vonja vissza a ruzsrendeletet

Egyik bucaresti lap írja, hogy a miniszteriumok tisztviselői küldöttségileg akariák felkeresni Jorga miniszterelnököt, akit arra kérnek, hogy vonja vissza a ruzs-rendeletet. Mint ismeretes, Jorga, Románia filozófus miniszterelnöke rendeletben tiltotta el, hogy a miniszteriumok tisztviselői ruzst használjanak és selyemharisnyásan jelenjenek meg a miniszteriumokban. Az ujságok, mélyjárású cikkekben fejtették ki, hogy valóban nem egyeztethető össze a hivatal komolyságával és a hivatali állás méltóságával a ruzs, meg a selyemharisnya. Arra is rámutatnak, hogy a tisztviselő-nők általánosan ismert rossz anyagi viszonyai bizonyos kételyeket támasztanak úgy a ruzs, mint a selyemharisnya megszerzésének kérdésében, mert a párisi kozmetikai szerek és az ugyancsak külföldi származású selyemharisnyák nem tartoznak a legolcsóbb szórakozások közé.

Jorga első sorban nem politikus, hanem tudós, historikus. Tehát tudnia kell, hogy a „Kleiderordnung“ nem ismeretlen az idők krónikájában, de tudnia kell azt is, hogy még nem volt a világon olyan Kleiderordnung, melynek a nők engedelmességek volna. A nők úgy öltözködnek, ahogy az izlésük, vagy az izléstelenségük diktálja, ahogy a divat parancsolja, de nem engedelmességek ruházkodási és piperedolgozásokban semmiféle felsőbb parancsnak, még ha a legjobb szándék és a legjózanabb ész is fogalmazta meg ezt a felsőbb parancsot.

A történelem legklasszikusabb és legtökéletesebb „Kleiderordnungja“ az a szabályzat, amelyet az alattvalói erkölcsére különös gonddal ügyelő Mária Terézia bocsátott ki. Valóságos élvezetes olvasmány még ma is. A hercegeknek aranygombos, a grófoknak ezüstgombos és gyöngyös, a báróknak ezüstgombos, a nemeseknek és akadémiai képzettségű polgároknak selyemszalagos, a polgárok szíjjas sítapálca járt. Ilyen szép pontos szabályzat szólt a parókáról, a jabotnak nevezett nyakkendőről, az asszonyok cipősarkának a magasságáról, a kivágások, a dekoltageok mélységéről. Mindenről, ami csak az öltözködéssel egybefügg. Be is tartották menüettes illedelmességgel a rendelkezéseit — a férfiak. Az asszonyokra örökös volt a panasza. Egymásután érkeztek a rendőrség panaszos jelentései a császárnéhoz és a bécsi archivumban ma is őrzik azt a jelentést, amelyre a császárné a maga egészen különös és egyéni német helyesírásával elkeseredetten jegyezte fel „Den Waabsbildern ist nicht zu helfen.“ Ami röviden annyit jelent, hogy az asszonyi néppel senki nem boldogulhat. Még a császárné sem.

Ugyanilyen tapasztalatokra jutottak a városok magisztrátusai is, amelyeknek különösen sok bajuk volt a dekoltázsokkal. Abraham a Santa Clara ennek a kornak leghíresebb erkölcsprédikátora egyik szónoklatában így aposztrofálta az asszonyokat: „Keblekötökkel izgatjátok a férfiakat és csak arra ügyeltek, hogy az ördög megtalálja a számítását, amikor a kebleteket mutogatjátok.“ A magisztrátusok tiltó rendeleteit elővették. Abraham a Santa Clara szónoklataira tömegesen tódultak, de amint az abból a korból megmaradt képekből és miniatűrökből láthatjuk, valóságos exhibitionizmust üztek a dekoltageokkal. A női keblek szinte egészen kinn voltak a ruhából és a spanyol etikette az udvari bálókra egyenesen előírta a csupasz kebleket. Ez az előírás egészen a legújabb korig fennmaradt és amikor a bécsi Burg bálairól már az ujságok is beszámolhattak, egyik másik vakmerőbb béli krónikus elkeseredte, hogy az etikettet mégis csak módosítani kellene. Nem a mély dekoltázs eltávolításával, csak úgy, hogy az öreg hercegnőknek és grófnőknek ne szabadon bájkiből tulságosan sokat elárulniok.

Annyi bizonyos, hogy sem az uralkodók, sem a magisztrátusok nem tudták a női öltözködést szabályozni. Pedig a büntető szankciókkal nem takarékoskodtak és a pellengéren állás nem tartozott a legkellemesebb büntetések közé. Mégsem boldogultak, mert a női öltözködés elsősorban erotikum,

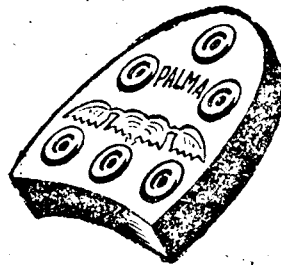
Gyermekek

lábára nagyon tartós cipő kell. A legjobb bőr sem tart annyi ideig, mint ahogy azt a szülők szeretnék.

Szabad ezért a gyermek mozgási szabadságát korlátozni? Nem szabad!

Tegye ugyanazt, amit annyi ezer anya már megtett és szegeltessen szintén PALMA kaucuk sarkot a gyerekcipőre. A kaucuk tartósabb, mint a bőr és a ruganyosabb járás kiméli a cipőt.

A PALMA kaucuk sark háromszor annyi ideig tart, mint a bőrsark és mégis olcsóbb.

Egy aradi autó borzalmas szerencsétlensége

Marosvásárhely mellett árokba zuhant Arz András, az aradi mérleggyár utazójának autója — Egy utas meghalt — Többen megsebesültek —

Lakodalmi vendégek katasztrófája

Az aradi „Cito“ mérleggyár Arz András nevű utazójával tegnap este súlyos autóbaleset történt Marosvásárhely mellett, Székelyvaja község előtt. Arz András utazó már napok óta üzleti uton volt cége megbízásából és tegnap Segesvárról Marosvásárhely felé igyekezett. Délben ért Fületelke községbe, ahol megebédelt, majd egy lakodalmon is részt vett, ahol sokáig mulatott. A vendégség elhatározta, hogy Arzal együtt Marosvásárhelyre utazik a tegnap érkezett cirkusz megnyitó előadására.

Kilencen foglaltak helyet a kocsiban és emelkedett hangulatban nagy sebességgel igyekeztek Marosvásárhely felé. A gyors hajtás következtében azonban Székelyvaja előtt az automobil bal hátsó kereke hirtelen kiesett és mielőtt a sofförnek sikerült volna gépét leállítani, a kocsi magas ivben

az országot mellett levő mély árokba zuhant.

Velőtrázó sikoltások, iaigatás, sírás hangjai töltötték be a levegőt. Csak egyedül Deutsch József, a sofför nem vesztette el lélekjelenlétét. Könnyebb sebesüléssel uszta meg az autó halálos salto mprtalalját és néhány perc múlva eszméltre térve, megállapította, hogy az egyik utas, Kellner Péter halálra zuzta magát.

Kivüle öt súlyos sebesült vonaglott az autó alatt. Az egyiknek a karja, a másiknak a lába tört össze, a harmadik koponyaalapú törést szenvedett. A rémes sikoltozásra Székelyvaja községből többben a szerencsétlenség színhelyére siettek és falusi szekerekkel szállították be a sebesülteket a segesvári kórházba. A hatóságok Arz András utazó és Deutsch József sofför ellen megindították a vizsgálatot.

A kivágás, a rövid szoknya, a megieszített derék, vagy a ruzs és a selyemharisnya mind a nő erotikai hatásának, a nő erotikai értékének a kihangsúlyozása. A korokkal változik az erotikai izlés és ezzel változik a divat is. Valamikor a sápadt, szenvedő arc volt a divat, annak volt erotikai hatása, akkor ecetet ittak és krétaporot ettek a szép dármák és valóságos fehérítéssel szerezték meg az arc érdekes sápadtságát. Ma az egészség a divat és a ruzs a kicsattanó egészség pirosságát csalja az aikakra. Valamikor a robusztus, hatalmas testiség volt az erotikai ideál és Rubens festményein megcsodálhatjuk az óriási csipőjű szépségeket. A múlt század nyolcvanas éveinek híres női még Junői-szépségek voltak. Ma a kisportolt, keskeny figurájú nő az ideál és a selyemharisnya elsősorban arra való, hogy a lábak karcsúságát, tehát az egész női test merevvonaluságát hangsúlyozza ki.

Jósolni ma nem igen lehet. A kevért igen nagy

ur, még talán a női húságnál is nagyobb ur. Tehát még az is lehetséges, hogy a tudós és minden dolgában nagyon jószándéku miniszterelnök rendeletét respektálni fogják miniszteriumának hivatalnoknői. De az is lehet, hogy lemondanak állásukról, vagy áthelyeztetik magukat, csak hogy tovább is égőpirosan szívalakura festhessék a szájukat és tapadó selyemmel hangsúlyozzák ki vagy csálják elő lábszáruk karcsúságát.

Könnyű volna ezek után Abraham a Santa Clara nyomán a nők ostobaságáról és alacsonyabb értelmi képességeiről mennydörögni. Pedig ha van hiba, ami nem egészen bizonyos, akkor nem a nők a hibások, hanem a férfiak. A férfiak, mert a nők csak olyanok, amilyeneknek a férfiak kívánják őket. A nőnek ez a rendeltetése, a természetől megszabott hivatása. A férfi bűne, ha van ebben a dologban bűn, hogy a nőt elsősorban erotikai szempontok szerint mérje le.

A legmodernebb technika eszközeivel, de békebeli módszer szerint készült, közismerten legelsőrendű

tejszínes fagyaltjainkat

a tavalyinál jóval olcsóbban árusítjuk. Szíves pártfogást kérünk:

Daubner és Seidner
cukrászda Fischer Ellz-palota és Batthyány-uca.

FORUM

Arad egyre csak lemarad

Kaptuk a következő levelet, mely városunk zűndékos, vagy szándékaltalan világ mögé rejtésének egyik problémájával foglalkozik. Jónak látjuk a levelet egész terjedelmében közölni:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjában ma megjelent egy érdekes hír: bevezették az államvasutak a fővonalakra a rádiót! Végre közeledünk Nyugat felé! Aki azonban csak egy kis figyelemmel olvasta el a közleményt, észrevehetett valamit. Nem nehéz kitalálni. Mi megint lemaradtunk. A városunkon keresztülfutó fővonalon, ahol nem kevesebb mint 3 pár nemzetközi gyors-, illetve expresszvonat közlekedik, még nem; bizonyára nem érdemes. Hát minek is. A hír, mint a szövegezésből látható, magánforrásból jutott a hírek közé. De ha így is, nem szabad emellett megállni. Miért maradunk le éppen mi? Miért tartott az Üzletvezetőség elleni propaganda — pontosan addig, ameddig azt elhelyezték innen? Miért kellett ölbetett kézzel nézni az egyes regionális közigazgatási szervezeteknek egyenkénti elhelyezését? Vegyük csak a kezünkbe az A. K. 1913. éves naptárát: hány különféle közigazgatási kerület központja voltunk és hányé msot?

Nem akarom leveletem hosszúra nyújtani: csak még egyre akarnám a figyelmét felhívni. Nézzük csak végig az egyes világcégek (Schenker & Co., stb.) által kiadott európai térképeket. Nem akad senki, aki az illetékes körök figyelmét felhívna arra, hogy az itt keresztülfutó nagy vasutvonalat — ha ugyan azokon szerepel — vastag vonallal kellene megjelölni, hisz ez fővonal. Akkor talán észrevennék Aradot külföldön is, ha vastag vonal mellett volna feltüntetve. Bizonyára ilyen térképet vett kezébe a koncesszióval bíró rádiótársaság.

Amennyiben m. t. Szerkesztő Ur érdemesnek tartja azt, hogy a fentiekkel foglalkozzék, kérem, hogy egy pár szóban b. lapjában tegye szóvá ezt, miért is fogadja előre köszönetem.

Kiváló tisztelettel:

H. Kovács Károly

UJ KÖNYVEK

Irók, színésznők és más csirkefogók. Furcsa és színes karnevál: vidám, tarka és könnyű alakok bálja, akik tud az erkölcs világán és jórészt kívül a társadalom korlátain élnek a maguk könnyek között és mosolygó, szenvedésekben is grimaszt vágó életüket. Irók és álirók, színésznők és álszínésznők, csirkefogók és álcsirkefogók vonulnak fel előttünk s forz, festett mosolyuk mögött ellenállhatatlanul komikus alakok alatt csak pillanatokra villan föl az álarc nélküli ember. Bizonyos, hogy Heltnai Jenő, aki örök mosolyba és derűbe tudja borítani alakjait, ismeri őket a burok alatt is, szívük mélyéig.

Liszt Ferenc regényes élete. Liszt Ferenc óriási egyénisége a tizenkilencedik század nagy szellemi hősei közül is kimagaslik törhetetlen idealizmusával, tisztá, lovagias és önzetlen gondolkodásával, életsorsának csodálatos gazdagságával s nagyvonalúságával. Liszt élete olyan regény, amelynek szereplői Európa legértékesebb férfiai és asszonyai, mozgató erői pedig a kor nagy eszméivel, uralkodó szellemi áramlataival azonosak.

Megjelent az Erdélyi Helikon májusi száma. Az erdélyi magyar irodalom legrepresentatívabb folyóirata ezúttal is gazdag tartalommal és művészi illusztrációkkal szolgálja a magyar közönség kulturális igényeit. A hét első közleményben az ifjú erdélyi szász írók műveiből és a szász népművészetből látunk mutatót. Az ifjú szász irodalomról D. Ernst Jeckellus írt bevezető cikket. Utána Heinrich Zillich versei Kosztolányi fordításában, Erwin Wittstock novellája Ligeti Ernő fordításában, Otto Folbert transilván írása Reményik Sándor fordításában következnek. A szász anyagot Misch Orend képzőművészeti tanulmánya és Heinrich Zillich novellája zárja be Koós Károly fordításában. — A minden tekintetben pompás kiállítású és tartalomban kiváló folyóirat még ezeken kívül számos értékes cikket közöl.

Már érvénybe léptek a budapesti vásárigazolványok kedvezményei

Május 4-től kezdve 33—50 százalékkal olcsóbb az utazás, kétharmadával olcsóbb a vizum és Budapest valamennyi fürdője, szállodája, színháza, mulatóhelye nagy kedvezményeket nyújt az igazolvánnyal érkezőknek

Megfeszített erővel dolgoznak serény munkáskezek a vásár pavillonjainak százain. Sok pavillon már csillogva, a májusi napfényben tündökölve hívja fel a vásár sétányain ezrével kíváncsiskodó pesti nép figyelmét és érdeklődését. A vásár szembetűnően más, mint amilyen például tavaly volt. Monumentálisabb, modern építészeti stílusban tartottak a nagy kiállítás csarnokai, valósággal az égbe szöknek a kisebb terjedelmű pavillonok formás felhőkarcolói.

Bámulatosan nagyarányú lesz a vásár. Tizenhat nagy, egyenként több ezer négyzetméter terjedelmű kiállítási csarnok és 220 kisebb pavillon alkotja a vásárvárost, amelynek megtekintése már most is feledhetetlen élmény. Európaszerte készülődnek a vásárra. Megkezdődött a nagy idegenforgalom, mi-

után már május 4-én érvénybe léptek a vásárigazolvánnyal járó összes kedvezmények. Ezeknek a legfontosabbika az utazási kedvezmény. A vásár látogatói hétfőtől kezdve 25—50 százalékkal terjedő jegykedvezményvel utazhatnak Budapestre. A vásárigazolványok tulajdonosai már vizum nélkül léphetik át a magyar határt és a vizumot a rendes vizumdíj egyharmadáért május 8-ig a Fővámpalotában, május 9-től 18-ig a vásár területén működő vizumkirendeltségnél válthatják meg.

Valamennyi vásárigazolványi kedvezmény életbe lépett már. Budapest örömmel felkészülve várja vendégeit.

A vásárigazolványok már érvényesek, magát a vásárt azonban május 9-én nyitják meg, május 18-ig tart.

SPORT KÖZLÖNY

Szombaton éjjel érkezik Aradra a Ferencvárosi Vasutasok csapata

Az AMTE ünnepélyesen fogadja a budapesti együttest — A Ferencvárosi Vasutasokkal érkezik Nádassy Ernő, a BLASz elnöke is

A Ferencvárosi Vasutasok csapatától ma sürgönyt kapott a vasárnapi mérkőzést rendező AMTE, hogy a csapatuk szombaton éjjel a 12 órás gyorsal érkezik. A sürgöny jelzi, hogy a csapattal együtt érkezik Nádassy Ernő magyarországi sportvezér a BLASz elnöke, aki egyben a Ferencvárosi Vasutasok elnöke is. Az AMTE úgy a budapesti együttest, mint az illusztris sportembert ünnepélyes külsőségek között akarja fogadni és elhatározták, hogy egy csoport a csapat elé utazik Kur-

ticsra. Az ünnepelés második része az aradi állomáson fog lebonyolódni, itt történik a kölcsönös üdvözlés.

A csapat vasárnapi játéka elé nagy érdeklődéssel tekint a sportközönség, mert ez az összevágás méltó erőpróbája lesz a magyar és román amatőr sportnak. Az AMTE legénysége nagyban készülődik a vasárnapi mérkőzésre, de azért mégis azt hisszük, hogy a budapestiek nagyobb klasszisa fog diadalmas-kocni.

Két aradi játékos szerepel a bolgárok ellen felálló román válogatott csapatban

Vasárnap körül lebonyolításra az izgalmasnak ígérkező mérkőzés

Bucurestiből jelentik: A vasárnap lebonyolításra kerülő bolgár-román válogatott mérkőzésre a román csapat összeállítását a következőképpen tervezik: Czinczér—Russen, Albu—Robe, Steinbach, Muresan—Glauzmann, Stanciu, Sepi, Bodola, Kocsis. A csapat felállítása még nem végleges, de a szakértők véleménye szerint a fenti felállítású csapat lesz a bolgárok ellenfele.

Az összeállításban ott találjuk az aradi származású Czinczért, aki jelenleg a váradl atléták csapatában van és Albut a Gloria kiváló hátvédjét. E két játékos beállítása nagyon helyes cselekedet, mert e két játékos ma nagyon jó válogatott formában van. A többi játékosok ellen sincs kifogás, kivételt képez a Bodola—Kocsis balszárny, mely a bucuresti-1 triálon meg sem jelent, mégis szerepel a csapatösszeállításban.

Misu és Bunca alkotják a Dánia elleni Davis Cup-csapatunkat

Bucuresti-i tudósítónk jelenti: A tennisz-szövetség válogató versenyeket rendezett a dánok elleni Davis Cup-csapat összeállítására. A meghívott játékosok közül dr. Luppú nem jelent meg, helyette San Galli játszott. A mérkőzések meglepetése az, hogy a galati-i Bunca kitűnő formában legyőzte Cantacuzinot 6:2, 6:4, 6:3 arányban. Botez 6:4, 6:2, 6:2-re győzött San Galli, Misu 6:3, 1:6, 6:3, 7:5

arányban Botez ellen. A mérkőzések után a szövetség úgy döntött, hogy Románia színeit a Kopenhágában május 13-án kezdődő Davis Cup mérkőzésen Misu mellett Bunca fogja képviselni, aki mint párosjátékos is elsőrangú.

O Rekordjavító uszóbajnoknő. Londonból jelentik: Neua Katalin maori uszóbajnoknő a tartam-uszási rekordot ma 72 perc és 21 másodpercre javította fel. Ezzel Neua Katalin a saját rekordját tizenkét perccel javította meg.

Blasco Ibañez: Mindenki asszonya. Blasco Ibañez ma a világ egyik legnépszerűbb írója. Alig van regényíró, akinek műveit oly hallatlan példányszámban olvasták volna, mint ennek a nagyszerű spanyol elbeszélőnek, aki művészetében egyesíti magában a regényíró két legelső képességét: a fantázia gazdagságát és az emberlátás mélységét. Regényei páratlan hatást tettek az egész világ ol-

vasóközönségére és majdnem minden élő nyelven megjelentek. — Művei közül a „Mindenki asszonya” multa fölül elterjedtségben és népszerűségben összes egyéb alkotásait. Alig van író, aki oly könnyedséggel, elbeszélő erejének oly varázosan kábitó lüktetésével, érdekességének annyira lenyűgöző erejével tudna elmondani egy mesét, mint ahogy Blasco Ibañez ebben a könyvében,

Téli holmik moly elleni megóvását felősség mellett vállalja: **Neuländer E. szücs** Fischer Elizapalota, udvarban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujra kutbaesett a román-magyar kereskedelmi kamara megalakulása

Személyi ellentétek miatt hiúsultak meg a legnagyobb titokban lefolytatott bucaresti-i tárgyalások — Budapesten ülnek össze újra újabb tanácskozásra

A fizetéses állások miatt bomlott fel a megegyezés

Bucurestiből jelentik: A román-magyar kereskedelmi kamara megalakulása elé várakozással tekint az ország közgazdasági élte, mert a két szomszédállam gazdasági kapcsolatainak normalizálásáról remélni lehet, hogy más vonatkozásokban is elő fogja segíteni a jóviszony kialakulását Magyarország és Románia között. Mint ismeretes, a román-magyar kereskedelmi kamara ügye már évek óta napirenden van, egyrészt bucaresti-i, másrészt budapesti vezetőkörök folytatták tárgyalásokat ebben az irányban.

Az első komoly lökést az a látogatás adta meg az ügynek, amelyet Manoilescu Mihály miniszter tett a romániai gazdasági élet vezetőivel Budapesten, az ottani kereskedelmi és iparkamara meghívására.

Manoilescu hivatalos formában is megkezdte a tárgyalásokat a magyar kereskedelmi kormányral és ezek eredményeként megalakult a két előkészítő bizottság. A magyar bizottság tagjai Gratz Gusztáv és Hegedűs Lóránt volt pénzügyminiszterek, továbbá Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és dr. Chorin Ferenc, a Magyar Általános Hitelbank elnökei lettek, míg a román előkészítő-bizottságnak C. Osiceanu mérnök, a Kereskedelmi és Iparkamara Országos Szövetségének elnöke, C. P. Busila mérnök, az UGIR elnöke, C. Orghidan, a bucaresti-i kereskedelmi és iparkamara elnöke, valamint dr. Szántó Miklós vezérigazgatók lettek a tagjai.

Ez a két bizottság néhány hét alatt előkészítette az anyagot, kidogozta a létesítendő román-magyar kereskedelmi kamara alapszabályait és az elmúlt héten összeült Bucarestben, hogy az alakuló ülés időpontját is kiűzze. Annak ellenére, hogy a kamara megalakulása nagyon is érdekli Románia egész közvéleményét, különösen pedig a gazdasági köröket, a román-magyar vegyesbizottság összehívása a legnagyobb titokban történt és az eredményről sem látott napvilágot egyetlen jelentés sem a sajtóban. Kiszivárgott hírek szerint, a bucaresti-i ülésen a vegyesbizottság tagjai nagyjából elfogadták a román-magyar kereskedelmi kamara alapszabályait és a munkaprogramról szóló jelentéseket, amelyeket részben N. Cristodorescu, a Ka-

Három aradi cég nyújtott be ajánlatot a Bánáti Bankgyűlés Rt. temesvári székházának felépítésére

Aradi cégek tették a legreálisabb ajánlatot

Általános érdeklődést keltett építőipari körökben az Aradi Közlöny legelső híradása arról, hogy a Bánáti Bankgyűlés Rt. igazgatósága egy új temesvári székház építését határozta el. Az igazgatóság által meghirdetett munkára a következő cégek nyújtottak be ajánlatot: Schmelcher Temesvár 13,868.000, Kron-Vandracek Arad 10,014.000, Konrad Richter Temesvár 10,552.000, Steiner József Arad 10,617.000, Kócsi Rezső Temesvár 9,867.000, Mey Temesvár 12,286.000, Madár Géza Arad 10,532.000, Ecker Temesvár 11 millió 471.000, Jenner Temesvár 11,972.000, Dudits Temesvár 9,233.000, Tülich Temesvár 9 millió 779.000, Martin Temesvár 8,555.000. Az intézet igazgatósága a napokban dönt az ajánlatok ügyében.

marák Szövetségének igazgatója, részben pedig dr. Biró István, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára dolgozott ki és terjesztett elő. A kamara alakuló gyűlésének összehívását azonban a bucaresti-i értekezlet mégsem tudta elhatározni, mert mint minden ilyen alakuláshoz, itt is nézeteltérések merültek fel személyi kérdésekben.

Egyrészt az elnökök, de még inkább a fizetéses igazgatói állások körül differenciák és a több jelöltre való tekintettel, végül is úgy hidalták át a nézeteltéréseket, hogy a magyar delegáció egy második tanácskozásra hívja meg a román bizottságot Budapestre s addig talán sikerül ezeket a személyi kérdéseket rendezni. A történeti igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy román részről nem volt előkészítve sem az elnök, sem a kamarai igazgató személyének kérdése és

Maioreescu József, a Banca Victoria vezérigazgatója Bucarestben tárgyal a nagy román bankfúzió sorsáról

Még mindig nem dőlt el a „Banca Victoria“ új moratóriumának ügye — A Banca Nationalától várja a helyzet megoldását az aradi pénzügyintézet igazgatósága — Másfél millió lejes illetékre van szükség külön, a fúzió létrehozására

Részletesen ismertettük olvasóinkkal annak a fúziós törekvésnek ügyét, amelyet az aradi Victoria Bank Rt. kezdeményezésére, egy a nemzeti-parasztpárti kormány, mint a Banca Nationala melegen karolt fel, de amely egyelőre meghiusultnak tekinthető, a fúzióra törekvő három nyugati határmenti pénzügyintézet: az aradi Victoria Bank, a temesvári Timisiana és a nagyváradi Bihoreana bankok között, mivel a Victoria betétesei anélkül hagyták elmúlni az április 30-iki határnapot, hogy az új moratóriumot a Victoria Bank számára megadták volna. A bank az újabb moratóriumot nem tudta teljes egészében megkapni. Bár 180 millió lejt képviselő betétesek a moratóriumot megadták, 37 millió lejt képviselő betétesek azonban a várakozás álláspontjára helyezkedtek és ezeknek a betéteseknek a jövőbeni magatartása a bank szanalásában még újabb komplikációkat idézhet elő. Ezt a bizonytalan helyzetet fo-

= A cementkartell csöndben dolgozik. Bucarestből jelentik: A cementkartell folytatja tárgyalásait, mindazokkal a gyárakkal, amelyek a kartellen kívül állanak, azonban ezek a tárgyalások nehezen haladnak előre, mivel a cementkartell a legtöbb kisgyárnál az üzemi teljes leállítását kívánja, bizonyos csekély nyereségnyáért. Más gyáraknál viszont nem kívánja az üzembeszüntetését, hanem oly alacsony kvótát akar részükre megállapítani, amely aránytalan a vállalatokkal szemben.

= Németország a Duna-medence gazdasági hegemóniájáért küzd Franciaországgal. Párisból jelentik: Az Expension Economic gazdasági egyesület élesen foglalt állást a német-osztrák vámunió ellen. Kifejtették, hogy Németország domináló pozíciót fog betölteni a vámegegyezés értelmében a Duna-medence államaiban és dumping-áruival teljesen ki fogja szorítani a franciákat.

Osztrák osztálysorsjáték, 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény!

Főnyeremény szerencsés esetben:

20.000.000

(Husz millió Lei)

Jutalom és nyeremények:

12.500.000

7.500.000

több is

2.500.000

2.000.000

1.500.000

teh. összesen 42.000 nyeremény, több mint

Háromszázhusz millió Lei.

Azonnali kifizetés készpénzben a Jam.ilag van biztosítva

Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás!

Az összes sorsjegyek fele nyor!

A sorsjegyek ára:

egész 1200 Lei, fél 600 Lei, negyed 300 Lei

A szállás előzetes befizetés nélkül törtenik egy

kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank

Wien, I/c. Kärntner Str. 43-49.

A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva.

A sorsjegykészlet rohamosan apad. Rendeljen tehát

még ma. Egyszerű postaiap elegendő.

A húzások 1931 május 10-én kezdődnek.

ezért nem volt más megoldás, mint a Kamara megalakulását újra elhalasztani. Lehet, hogy ezért maradt titokban a bucaresti-i tanácskozás és emiatt nem jelentek meg a kommunikék, pedig a közvéleményt és a gazdasági érdekeltségeket is érdekelné valamennyire a román-magyar kereskedelmi kamara sorsa.

kozza az, hogy a Timisianával és Bihoreanával tervezett fúzió azért sem jöhet egyelőre létre, mert a fúzióhoz szükséges egy és fél millió lej illeték befizetése nem áll rendelkezésre, másrészt, mert a nagyváradi Bihoreanának nem volt még a közgyűlése.

A bizonytalan helyzet megszüntetésére, a Victoria igazgatósága újabb tanácskozást tartott. Az ülésen részt vevő Goldis László volt miniszter, Pop C. István, volt képviselőházi elnök is. A bank igazgatósága a helyzet megoldását abban látja, hogy a Banca Nationala a fúzió feltételeitől függetlenül, folyósítsa a már régebben kilátásba helyezett hitelt. Ez lehetővé tenné a bank normális működését és a még bizalmatlankodó betéteseket is a moratórium megadására bírná.

Ennek a megoldásnak a Banca Nationalánál való elintézése céljából Maioreescu vezérigazgató Bucarestbe utazott.

= Újabb fizetéseketelenség Temesváron. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszéken tegnap újabb fizetéseketelenséget jelentettek be. Rózsa Sándor, gyárvárosi nödivatárkereskedő kérte a törvényszéket, hogy elvben járuljon hozzá a kényszeregyezési kérelemhez. Rózsa Sándor hitelezőinek hatvan százalékos egyezséget ajánl. A bíróság még ezen a héten dönt a kényszeregyezési kérelem tárgyában.

= Pályázat új uccaöntöző kocsiira. Aradváros gazdasági hivatala ma bontotta fel a második nagy öntöző-automobilra kért pályázatára beérkezett ajánlatokat. Őt cég tett ajánlatot öntöző-automobilra, amelyek közül az Abjanczy és Bustin-cég Ford-típusu kocsija volt a legolcsóbb. A gazdasági hivatal mind az öt ajánlatot áttette a mérnöki hivatalhoz felülvizsgálás és véleményezés céljából.

Fizetési képtelenségi hullám Galatiban

A város vezető-cégei kérték a kényszeregyezési eljárás megindítását

Galacból jelentik: Nagy szenzációt keltett Galacban a kényszeregyezéseknek és fizetési képtelenségeknek az a valóságos garadaja, amelyeket a mai napon jelentettek be a galaci törvényszéken. A tönkrement vállalatok egytől-egyig több évtized óta fennálló cégek, amelyek nem bírtak megbirkózni a mai nehéz gazdasági válsággal és kényszerülve voltak vállalataikat megszüntetni. A mai napon a következő cégek a törvényszéken fizetési képtelenséget, illetve kényszeregyezést kértek:

Barghizian Testvérek nagyiparosok, tricote-gyár, kényszeregyezést kért maga ellen. Passzívája 10 millió lej. — Bluckstein porcellán- és üvegkereskedés fizetés-

képtelenséget jelentett be. Passzívája 20 millió lej. — A „Galati Bank”, miután fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni, megkezdte a likvidálást. A betétesek között nagy nyugtalanság uralkodik. — Sigel Testvérek uridivat-, selyem- és papír-áruháza bejelentette fizetési képtelenségét. — A Lazarovici szállítási- és vámolásiroda ugyancsak fizetési képtelenséget jelentett be. — A Lazarovici és Ioanitiu uridivat-cég szintén fizetési képtelenséget jelentett be. A passzívák összege meghaladja a 6-7 millió lejt.

= Elfogadta a törvényszék a Muidt-cég egyezési ajánlatát. Két héttel ezelőtt az aradi Muidt Emil sportáruüzlet kényszeregyezést kért az aradi törvényszéken. A kényszeregyezési kérelem ügyében ma döntött a törvényszék. A beadványban megjelölt garanciák felülvizsgálása után, a törvényszék elfogadta az egyezkedési ajánlatot, amely szerint a Muidt-cég hatvan százalékban elégíti ki hitelezőit.

= Május 26-án dől el a per Arad és Zsigmondháza között. Temesvárról jelentik: A temesvári revíziós bizottság érdekes ügyet tárgyalt. Aradváros vezetősége, — mint ismeretes — még 1908-ban Arad és Ujarad között hidat épített. Az építési költségek két és fél millió aranykoronát tettek ki. Ennek ellenében a belügyminisztérium hatvanöt esztendőre vámszedési jogot biztosított Aradvárosnak. Zsigmondháza község többször tiltakozott a vámszedési jog ellen, azonban sikertelenül és most a revíziós bizottság elé vitte az ügyet. Aradváros ügyvédje a szerzett jogokra hivatkozott, majd a revíziós bizottság a vámszedési jogra vonatkozó több irat beszerzését rendelte el és a tárgyalást május huszonhatodikára elhalasztotta.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak váiaszbellyeggel ellátott kéredezéskérésre válaszolunk. Ajánlatok jelígis levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

HAZASSÁG.

HAZASSÁGKÖZVETÍTŐ „Megbízható” jelígre kerestetik. Ajánlatok az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 1533

ALKALMAZÁS.

PERFECT SZOBALÉANYT éves bizonyítvánnyal utacsalád keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1505

KOZEPKORU, valamennyire főzni tudó mindenest kerestetik. Giogovaf, község-háza. 1520

DEUTSCHES Fräulein wird gesucht zu ein 16 Monatigen München und 6 Jährigen Buben. Adresse an die Administration des Aradi Közlöny. 1529

PAPÍRSZ. KIMÁBAN több évi gyakorlati állást keres komolyabb leány havi Lej 2000. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1540

LAKÁS.

KERESÉK centrumban orvosi rendelőknek alkalmas modern 5 szobás lakást. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1595

KETSZÓBA, konyhas I-ső emeleti lakás, a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADÓ volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZÓBAS, konyhas lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KET szobából álló irodahelyiség és egy háromrészes tágas, száraz raktárhelyiség a város központjában jutányosan azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1622

Lakás.

Volt Rákóczi, most Str. Baritiu 1., a volt „Dr. Simó”-féle lakás (7 szoba és mellékhelyiségek), augusztus 1-től kiadó.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CASSA, festmények, 3 szoba butor, dísz-tárgyak, eladó. v. Erzsébet-körút 46. sz. 1312

ELŐSZOBÁVAL 700 lej, fekete szalon 1500 lej, restaurált intarziás szekrények 3500 lej drbjá, székek 140 lej darabja, Biedermayer divány 1200 lej, antik éjjeli szekrény 400 lej, antik asztali lámpa 600 lej, intarziás tükör alá való asztal 450 lej, antik ágyak drbjá 800 lej, ezüst evésczközök, különböző dísz tárgyak, stercok, festmények, zongorák, tükrök, vitrinek s.b. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete S. r. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

FEHER LEANYSZÓBA, gyönyörű szalonarniturák, komplett hálok, ebéd-ök, antik butorok, ezüstök, szőnyegok. fürdőkád, jégzekrény eladók. „Ais” bizományi üzlet, Ortunay-palota, Str. Eminescu.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadójában.

Buziás gyógyfürdő (Román Naheim)

dáratlan szénsavas radioactív sós-vasas forrásvízekkel. — Biztos gyógyhatás szervei elhízásos érlemezésedéses szív és vérkeringési zavaroknál Vesebaj, vérszegénység, izomcsúz, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetén. Női betegség. a változások zavarok, fertőző betegségek mérgezőek nyomán fellépett ideg-bajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel Természetes szénsavas sós-vasas fürdők. Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés. kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal. Ul modern uszoda napfényes stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

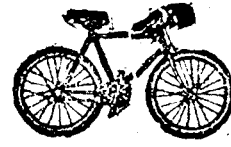
Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNAT. 190

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Óriási árleszállítás!

Több waggon kerékpárunk érkezett. „Naumann”, „Kaiser”, „Brennabor”, „H. S. F.”, „Primus”, „National”, „Görcke”, „Dürkop”, „Hosia”, „Opel”, „Kru-Standard”. A legjobb márkájú gummik feltöltő olcsó árban kaphatók. Alkatrészekben gazdag raktár. Javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

Hammer Zsigmond és Fia
Bulevard, Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-ter)

Ujonnán berendezett műhelyemben ruhafestést, vegytisztítást legszébb kivitelű ruhákhoz
Hoszpodár, Arad, Str. Troiescu (volt Teleki-uca), 13.

Férfi fehérnemű

szükségletét olcsón beszerezheti fehérnemű gyárunkban.

Reisz & Bartha

P. Avram Iancu 12. (Szabadság-ter)

Automobilokat

legszébben, legtar-
tósabban fényez Duceval

Anton Szontágh.

Auto-kárpitomunkát is vállal.
Str. Ghiba Birta 42. (v. Kórház-uca).
(Ghiba Birta 26. helyett)

ÜZLETEK.

FÜSZERÜZLET, mely 45 év óta fennáll, az ös-ös jogokkal, szép berendezéssel Radna község legjobb helyén bérbeadó. Cím Kohn Lajos, Radna.

SZÁZÉZER LEJT kamatra kihelyeznék, esetleg rentabilis üzletbe vagy vállalatba betársulnék. Ajánlatokat „Meglelő garancia” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1532

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-ter sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmelesztő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy fizethetőség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

INGATLAN.

UJ SAROKHAZ, jömeneteltű fűszerüzlettel, nagy kerttel Mosoczy-telepen 140.000 lejért sürgősen eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1531

KÜLÖNFELÉK.

HETES SZÁMU autóbuzsban egy öreg szegény özvegyasszony ottelejtette ritiküljé, melyben különböző iratai kívül összetakarított pénze 350 Lej volt. Becsületes megtaláló kéretik azt özv. Blaunne, szegényház, v. Aranykéz-uca eljuttatni. 1536

PÁLYAZATI HIRDETÉS.

A Siriai gr. kat. templom tornyának felépítése céljából aulirott egyházközség pályázatot hirdet Ratiroiu építés által készített tervezet és költségvetés alapján május hó 17-ig d. u. 4.30-kor, amikor is az egyházközség fog határozni a beérkezett pályázatok felett. Felhívtnak mindazok, akik pályázni óhajtanak, hogy pályázatukat zárt ajánlatban, valamint 5%-ot az összmunkálatok értékéből a feni terminusig az aulirott hivatalhoz nyujtsák be. A munkálatok érteke 100.000 Lej. A feltételek az aulirott hivatalban bármikor megtekinthetők.

A Siriai gr. kat. Egyházközség nevében: Ghitta Victor, Milos György gr. kat. lelkész. egyház-gondnok.

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!